

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐνάνγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξάμνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησίαις δολλάρια 4, ἑξάμνην 2 καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθήναι 16 Ἰανουαρίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 7

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

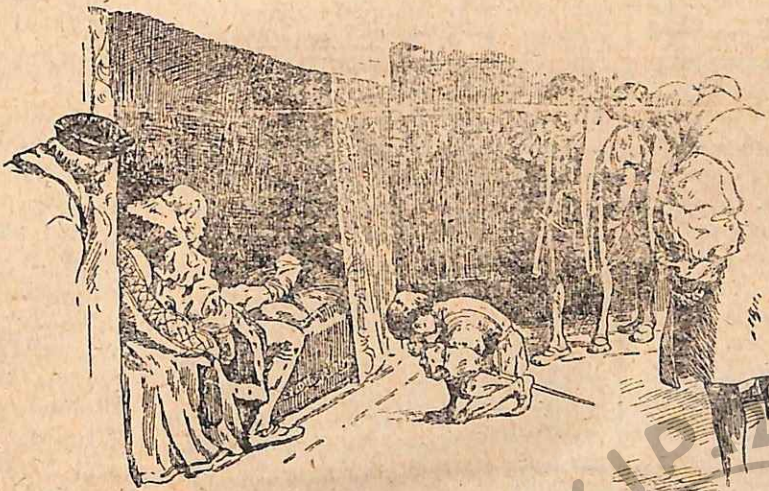
Ὑστερα στράφηκε πρὸς τοὺς ἀυλικούς πού στεκόνταν γύρω του. Κάθε ἴχνος καλοσύνης χάθηκε ἀπ' τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ μάτια του πετοῦσαν σπίθες:

— Προσέξτε ὅλοι σ' αὐτὰ πού θὰ πῶ. Ὁ γιός μου ἐδῶ πού βλέπετε, εἶναι τρελλός. Ἀλλὰ ἡ ἀρρώστεια του αὐτὴ δὲν θὰ κρατήσῃ πολὺν καιρὸ. Τὴν ἔπαθε ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ μελέτη καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ κλείσιμο μέσα στὶς κάμαρες. Πετᾶτε ὅλα τὰ βιβλία καὶ διώξτε ὅλους τοὺς δασκάλους! Ἀφήστε τον νὰ παίξῃ καὶ νὰ περνᾷ τὴν ὥρα του μὲ διασκεδάσεις στὸν καθαρό ἀέρα καὶ στὸ ὑπαίθρο. Ἔτσι θὰ γίνῃ πάλι καλά.

Ἀνασηκώθηκε λίγο περισσότερο κι' ἔξακολουθῆσε μὲ μεγαλύτερη ἔμφαση:

— Εἶναι τρελλός. Ἀλλὰ εἶναι ὁ γιός μου κι' ὁ διάδοχος τῆς Ἀγγλίας, καὶ εἴτε τρελλός εἴτε φρόνιμος, θὰ βασιλεύσῃ. Κι' ἀκούστε παρακάτω καὶ πῆτε το σ' ὅλους γιὰ νὰ τὸ ξέρουν: Ἐκεῖνος, πού θὰ κάνῃ λόγο γιὰ τὴν ἀρρώστεια τοῦ πρίγκιπα, ἐγκληματεῖ ἐναντίον τῆς εἰρήνης καὶ τῶν νόμων τῆς πατρίδας του καὶ θὰ δολοφονηθῇ στὴν ἀγχόνη... Δόστε μου νὰ πῶ... πεθαίνω ἀπὸ δίψα, αὐτὴ ἡ δίψα θὰ μὲ θανατώσῃ... Πάρτε τὸ ποτήρι. Σηκώστε με. Ἔτσι, καλά. Τρελλός λέει;.. Μὰ κι' ἂν ἀκόμη

ἦταν, ὥστόσο εἶναι ὁ πρίγκιπας τῆς Οὐαλλίας κι' ἐγώ, ὁ βασιλιάς. Θὰ τὸ ἐπικυρώσω αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Σήμε-
ρα κιόλας τὸ πρωτὶ θὰ ἐγκαθιδρυθῇ στὸ ἀξίωμα τοῦ σύμφωνα μὲ ὅλους τοὺς παλιούς τύπους. Τὴ διαταγὴ αὐ-

«Ἐσὺ, ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλιάς; Ἀχ, τότε εἶμαι χαμένος!»
(Σελ. 67, στ. α')

τὴ θ' ἀναλάβετε σεῖς νὰ τὴν ἐκτελέσετε, λόρδε Χέρτφορντ.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀυλικούς γονάτισε μπροστὰ στὸ κρεβάτι τοῦ βασιλιά.

— Ἡ Μεγαλειότης σας γνωρίζει ὅτι ὁ κληρονομικὸς μεγάλος τελετάρχης τῆς Ἀγγλίας βρίσκεται στὸν Πύργο ὡς πολιτικὸς ὑπόδικος. Δὲν ἐπιτρέπεται σ' ἕναν κατηγορούμενο...

— Σιωπὴ! Δὲ θέλω οὕτε ν' ἀκούσω τὸ μισητὸ αὐτὸ ὄνομα. Πρέπει νὰ ζῇ αἰώνια αὐτός ὁ ἄνθρωπος; Πρέπει νὰ μ' ἐμποδίσῃ πάντοτε νὰ βῶ τίς θελήσεις μου σὲ πράξη; Πρέπει

νὰ ματαιωθῇ ἡ ἐγκαθίδρυση τοῦ πρίγκιπα στὸ ἀξίωμά του, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει μεγάλος τελετάρχης, γιὰτὶ αὐτὸς πού εἶχε αὐτὸ τὸν τίτλο εἶναι προδότης; Ὅχι, ὡς ἐκεῖ δὲν θὰ φθάσῃ τὸ πρᾶγμα. Δὲν εἶναι δυνατό! Εἰδοποιήστε τὸ Κοινοβούλιο πὼς ἔως νὰ χαράξῃ ἡ αὐριανὴ ἡμέρα θέλω νὰ ἔχω τὴν θανατικὴ καταδίκη τοῦ Νόρφολκ, εἰδεμὴ θὰ τὸ πληρώσουν ἀκριβὰ.

— Ἡ θέληση τοῦ βασιλιά εἶναι νόμος! εἶπε ἐπίσημα ὁ λόρδος Χέρτφορντ. Σηκώθηκε καὶ ξαναγύρισε στὴ θέση του.

Ὁ θυμὸς ἐσθυσε ἀπ' τὸ πρόσωπο τοῦ ἄρρωστου βασιλιά. Ἐσφίξε πάλι τὸν Τόμ στὴν ἀγκαλιά του καὶ εἶπε:

— Δός μου ἕνα φιλή, πρίγκιπά μου Λοιπόν; Τί φοβάσαι; Δὲν εἶμαι ὁ καλὸς σου πατέρας;

— Ναί, εἶσαι καλὸς σὲ μένα τὸν ἀνάξιο, ὦ, μέγαλε καὶ δυνατὸ κύριέ μου, αὐτὸ τὸ βλέπω. Ἀλλὰ... λυπᾶμαι ὅταν συλλογίζομαι πὼς αὐτὸς πρέπει νὰ πεθάνῃ...

— Ἀχ, αὐτὸ σοὺ μοιάζει. Αὐτὸ σοὺ μοιά-

ζει! Τὸ βλέπω, ἡ καρδιά σου δὲν ἀλλάξε, μ' ὅλο πού τὸ μυαλό σου εἶναι θολωμένο. Γιατὶ πάντοτε εἶχες σπλαχνικὴ καρδιά. Ἀλλὰ βλέπεις, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα ἐμπόδιο ἀνάμεσά σου καὶ στὶς τιμὲς πού σοὺ πρέπουν. Ἐνας ἄλλος, ἐυπατρίδης, χωρὶς κανένα στίγμα, θ' ἀναλάβῃ τὴ θέση του. Ἡσύχασε, παιδί μου. Μὴ σκοτίζεις τὸ κεφάλαιό σου μ' αὐτὰ τὰ πράγματα.

— Μὰ δὲν εἶμαι κι' ἐγὼ αἷτιος πού θὰ πεθάνῃ; Δὲν θὰ μπορούσε νὰ χαρῇ κάμποσο καιρὸ ἀκόμη τὴ ζωὴ

του, αν δεν ήμουν στη μέση εγώ;...

Δώξε την σκέψη αυτού του ανθρώπου απ' το μυαλό σου, καλό μου παιδί. Δεν αξίζει να τον σκέπτεσαι. Δός μου ακόμη ένα φιλή και πήγαινε να παίξεις και να διασκεδάσης. Ολίγομαι όταν σε βλέπω να υποφέρεις. Είμαι πολύ εξαντλημένος και θέλω να αναπαυθώ. Πήγαινε με το θεό σου τον Χέρτφορντ και με την ακολουθία σου, και έλα σε λίγο πάλι όταν θα έχω καλύτερα συνέληθε.

Με βαρειά καρδιά βγήκε ο Τόμ από το δωμάτιο, συνοδευόμενος από τη λαμπρή ακολουθία του. Τα τελευταία λόγια είχαν δώσει το θανάσιμο κτύπημα στην κρυφή έλπίδα που κρατούσε πάντα μέσα του, να μπορέσει να ανακτήσει την ελευθερία του.

Απέξω άκουγε πάλι να ψιθυρίζουν: «Ο πρίγκιπας έρχεται. Ο πρίγκιπας έρχεται!».

Η απελπισία του γινόταν ολο και πιο μεγάλη, καθώς περνούσε μπροστά από τους άμετρητους λαμπροφωμένους αλκυονίδες που υποκλινόνταν με σεβασμό στο πέρασμά του. Γιατί τώρα ήξερε πώς ήταν φυλακισμένος, και ίσως μάλιστα θα έπρεπε να περάσει ολόκληρη τη ζωή του μέσα στο χρυσό αυτό κλουδί, σαν ένα δυστυχισμένο, έρμιο κι' άχαρο βασιλόπουλο, έκτος αν τον λυπόταν ο Θεός και τον ελευθέρωνε.

Όπου κι' αν έστριβε το κεφάλι του, παντού ένδιμιζε πώς έβλεπε το κομμένο κεφάλι του δονκός του Νόρφολκ, που τα χαρακτηριστικά του είχαν τόσο καθαρά αποτυπωθεί στη μνήμη του, και του φαινόταν πώς τα μάτια του τον κοίταζαν με παράπονο.

Πόσο διαφορετικά ήταν τα παλιά ευτυχισμένα όνειρά του και πόσο θλιβερή ήταν η πραγματικότητα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Οι σύμβουλοι του Τόμ.

Ο Τόμ ωδηγήθηκε σε μια μεγαλοπρέπεια και χρυσοστόλιστη αίθουσα, όπου τον έβαλαν να καθήσει, πράγμα που έκανε με μεγάλη δυσφορία, γιατί πολλοί ηλικιωμένοι και σεβάσιμοι κύριοι στεκόταν όρθιοι μπροστά του. Τους παρακάλεσε να καθήσουν, αλλά εκείνοι τον ευχαρίστησαν με μια υπόκλιση ή με λίγα ψιθυριστά λόγια κι' έμειναν όρθιοι στην ίδια θέση. Οσοτόσο ο Τόμ θα είχε επαναλάβει την παράκλησή του, αν δεν τον πλησίαζε ο θεός του, ο λόρδος Χέρτφορντ, και δεν του ψιθύριζε στ' αυτό:

— Σας παρακαλώ, Υψηλότατε, μην επιμένετε. Δεν είναι σωστό να κάθεται κανείς μπροστά σας.

Τη στιγμή εκείνη παρουσιάστηκε ο λόρδος Σάντ Τζών, και αφού υποκλίθηκε βαθιά μπροστά στον Τόμ, είπε:

— Έρχομαι κατ' έντολήν του βασιλέως για ένα ζήτημα που πρέπει να συζητηθεί εμπιστευτικά. Θέλει να έχω ή Β' Υψηλότης σας την καλοσύνη να παρακαλέσω όλους τους παρισταμένους να αποσυρθούν, έκτος από τον κόμητα Χέρτφορντ:

Ο Χέρτφορντ κατάλαβε ότι ο Τόμ δεν ήξερε τί να κάνει. Του ψιθύρισε λοιπόν στ' αυτό να κάνει ένα νόημα με το χέρι του. Δεν είχε ανάγκη να μιλήσει, αν νόμιζε ότι αυτό θα τον κούραζε.

Όταν οι αλκυονίδες άδειασαν την αίθουσα, ο λόρδος Σάντ Τζών είπε:

— Η Αυτού Μεγαλειότητος διατάσσει όπως, για σπουδαίους και σημαντικούς λόγους, για το καλόν του κράτους, προσπαθήσει ο πρίγκιπας να κρύψει την αρρώστειά του όσο του είναι δυνατόν, μέχρις ότου η παροδική αυτή αδυναμία του περάσει και αποκατασταθεί η υγεία του εντελώς.

Πρωτίστως δεν πρέπει να εκστομίσω μπροστά σε κανέναν ότι δεν είναι ο πραγματικός πρίγκιπας της Ουαλτίας και διάδοχος του αγγλικού θρόνου. Ακόμη πρέπει να κρατάει ψηλά το πριγκιπικό του αξίωμα και να δέχεται μ' αξιοπρέπεια όλες τις τιμές και τις ένδειξεις σεβασμού που του απονέμονται σύμφωνα με τον τίτλο του και με την παλιά έθιμοτυπία, χωρίς να διαμαρτύρεται ή να δείχνει εκπλήξη και απορία. Δεν πρέπει να υποστηρίξει μπροστά σε κανέναν ότι είναι ταπεινός και φτωχικής καταγωγής, γιατί αυτά όλα είναι πλάσματα της αρρωστημένης φαντασίας του. Πρέπει να προσπαθήσει όσο του είναι δυνατόν ν' αναγνωρίσει τα πρόσωπα που του ήταν από πριν γνωστά, και αν δεν το κατορθώνει, είναι καλύτερο να σιωπή, παρά να δείχνει με την στάση του ότι τα έχει ξεχάσει. Κατά τις τελετές ή σε άλλες παρόμοιες περιστάσεις άμα βρίσκεται σε αμφιβολία τί πρέπει να κάνει ή να πει, δεν πρέπει να δείχνει στο πλήθος την άμηχανία του, αλλά να ζητήσει συμβουλή από τον λόρδο Χέρτφορντ ή την μηδαινότητά μου. Γιατί σε μας τους δύο ανέθεσε ο βασιλιάς να βρισκόμαστε πάντοτε κοντά σας και να φαινόμαστε χρήσιμοι σε ό,τι ανάγκη ήθελε τύχει στην Υψηλότητά σας. Αυτά διατάσσει η Α. Μεγαλειότης και στέλνει τους χειρισμούς της στην Υψηλότητά σας, και παρακαλεί τον Θεό να σας ξαναδώσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα την υ-

γεία σας και να σας φυλάει κάτω από την σκέπη του.

Ο λόρδος Σάντ Τζών υποκλίθηκε βαθιά και στάθηκε παράμερα. Ο Τόμ αποκρίθηκε με υποταγή:

— Ο βασιλιάς το διάταξε. Κανείς δεν επιτρέπεται να παρακούση τις διαταγές του ή να τις μεταβάλει κατά τη θέλησή του. Ας γίνω το θέλημα του βασιλιά.

— Όσον αφορά την βασιλική διαταγή για τα βιβλία και τις άλλες σοβαρές ανασχολήσεις σας, είπε ο λόρδος Χέρτφορντ, πιθανόν να είναι πιο ευχάριστο για την Υψηλότητά σας να περνάει την ώρα της με καμιά ελαφρότερη απασχόληση, για να μην είσθε κουρασμένος κατά το δείπνο του Σίτυ και υποφέρει απ' αυτό ή υγεία σας.

Το πρόσωπο του Τόμ έδειξε εκπλήξη και απορία και έγινε κατακόκκινο όταν είδε τα μάτια του λόρδου Σάντ Τζών καρφωμένα επάνω του μ' έκφραση βαθιάς θλίψης. Ο λόρδος είπε:

— Το μνημονικό σου σ' εγκατέλειψε πάλι, πρίγκιπά μου, και έδειξε απορία μ' η στενοχωριέσαι όμως. Η αδυναμία αυτή θα περάσει όταν γίνης καλά. Ο κόμης Χέρτφορντ ανέφερε το επίσημο δείπνο του Σίτυ, όπου ο βασιλιάς υποσχέθηκε ότι θα παρευρεθί και η Υψηλότης σου. Το θυμήθηκες τώρα;

— Μου κάνει μεγάλο κόπο να δολογήσω ότι δεν έχω ιδέα απ' αυτό το πράγμα, αλλά έτσι είναι, είπε κοπιάζοντας ο Τόμ κι' έγινε πάλι κατακόκκινος.

Τη στιγμή εκείνη, ένας ακόλουθος ανήγγειλε την πριγκίπισσα Έλισσάβετ και την λαίδη Ίωαννα Γκρέυ. Οι δύο λόρδοι συνεννοήθηκαν με τα βλέμματα και ο Χέρτφορντ έτρεξε στην πόρτα. Μόλις οι δύο πριγκίπισσες μπήκαν μέσα τις έπλησίασε και τις είπε σιγά:

— Θα παρακαλέσω τις Υψηλότητες σας να μη δώσετε καμιά προσοχή στους παράξενους τρόπους του και ούτε να πορήσετε αν αντιληφθήτε πώς το μνημονικό του δεν λειτουργεί καλά... Θά ιδίτε με θλίψη σας ότι και το παραμικρότερο πράγμα τον ανησυχεί και τον ταράττει σε μεγάλο σημείο.

Εντωμεταξύ ο λόρδος Σάντ Τζών ψιθύριζε στο αυτί του Τόμ:

— Σας παρακαλώ, Υψηλότατε, θυμηθείτε την διαταγή του βασιλιά. Προσπαθήστε να ανακαλέσετε στη μνήμη σας ό,τι σας είναι δυνατόν, ή τουλάχιστον κάνετε πώς τα θυμόσαστε. Μην τις αφήνετε να αντιληφθούν

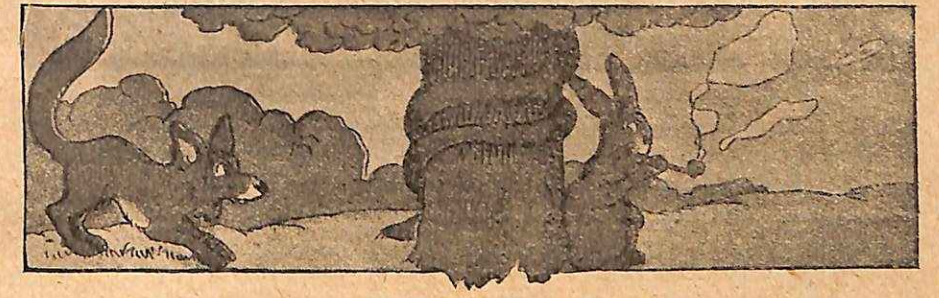
ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ζ'.

Μια μέρα, ήθελα να καθίσω στη ρίζα ενός δέντρου και να καπνίσω με την ήσυχία μου.

Είχα, βλέπετε, και το ελάττωμα να καπνίζω, αφοτου βοήκα χάμω μια πίπα κι' ένα κουτί σπίρτα. Η πίπα ήταν μισογεμάτη και αναμμένη. Την εκάπνισα όλη, όπως είχα ιδεί τόσους ανθρώπους να το κάνουν. Κι' άμα τελείωσε ο καπνός της, την ξαναγέμισα με ξερά χόρτα και την άναψα. Θα πήτε: τα ξερά χόρτα καπνίζονται; Από ανθρώπους, όχι βέβαια. Ένα κουνέλλι όμως ευχαριστείται και με πίπα που καίει σανό. Έτσι κι' εγώ πήρα την κακή συνήθεια, και πάντα σχεδόν, μετά το γεύμα και μετά το δείπνο, άναβα την πίπα μου.

Σπάνια όμως τελείωνα το καπνισμό μου χωρίς διακοπή. Πότε έβλεπα ένα παιδί που πλησίαζε, πότε μιαν άλεπού, πότε ένα λύκο. Κι' αναγκαζόμουν να σηκωθώ, να τρέξω, να κρυφτώ, Αφήστε τα!

Εκείνη όμως την ημέρα βοήκα την ήσυχία μου. Γιατί μου ήρθε η ιδέα να τυλίξω τη γούνα στον κόρμυ του δέντρου και να φάω το κεφάλι της να σέφνεται χάμω, για να μοιάζει με φίδι κουλουρισμένο στο δέντρο. Όλα τα ζώα κι' όλα τα παιδιά φοβούνται τα μεγάλα φίδια. Κανένα λοιπόν δεν θα ζύγωνε το σκιάχτρο, και θα μπορούσα να τελειώσω την πίπα μου χωρίς να σηκωθώ καθόλου.

Εκάθησα, τη γέμισα, την άναψα και τη ροφούσα... Γαλάζια συνε-

φάνια καπνού ανέβαιναν στον αέρα, και τα κοίταξα που απλωνόνταν, που ξετυλίγονταν, που χάνονταν, κι' αυτό το θέαμα με διασκεδάζε πολύ.

Και να σε λίγο ή κυρά-Άλεπού. Έρχόταν ίσια κατ' πάνω μου. Έγώ την έβλεπα με την άκρη του ματιού μου και κρυφογελούσα. «Άσε να ιδής, κακομοίρα μου, τί θα πάθης!» συλλογίζομαι... Άξαφνα άκούω μια κραυγή τρόμου. Η Άλεπού είχε ιδεί το... φίδι. Στάθηκε μια στιγμή κατάτρομη, κι' έπειτα έκαμε ακανόνιστη μεταβολή και... όπου φύγει-φύγει!

Τα ίδια, αργότερα, και με το μάστορ-Λύκο. Όσο για τα μικρότερα ζώα, αυτά έφευγαν από χίλια μίλλια. Τι όρατα! Κι' από κείνη την ημέρα, όταν ήθελα να καπνίσω, πρώτα έτοιμάζα το φίδι μου, κι' ύστερα την πίπα.

Μιά φορά, έτρώμαξα κι' ένα παιδί, ένα μαθητή, που με είδε από πέρα κι' έρχόταν κατά πάνω μου με κακούς σκοπούς βέβαια: Τυλίχτηκα μάνι-μάνι με τη μακριά γούνα, σηκώθηκα όρθος κι' όρμησα να τον κυνηγήσω. "Ω, την τρομάρα που πήρε! Και μέσ' στα γέλια μου, τον άκουσα να φωνάζει καθώς έφευγε:

— Μάννα μου! ό Λαοκρόντας!..

Με πήρε για Λαοκρόντα! Κανένα θεριό θάταν, συλλογίστηκε τότε. "Υστερα όμως έμαθα πώς ό Λαοκρόντας ήταν κάποιος δυστυχημένος, που, τον παλιό καιρό, τον τυλίξαν κάτω πελώρια φίδια και τον έπνιξαν. Αυτή την ιστορία, ό μαθητής θά την ήξερε βέβαια απ' το σχολείο του.

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗ

Τόν παλιό παλιό καιρό, σέ μιάν άγρια έρημιά δίπλα στη γαλάζια τη θάλασσα, ύψωνόταν ένας μεγαλόπρεπος, πανύψηλος, πύργος. Είχε ένα μεγάλο κήπο σκοτεινό, γεμάτο από βαθυπράσινα δέντρα, που έγερναν τά κλαριά τους μελάγχολα στη γη...

Μέσα στο μεγαλόπρεπο τον πύργο καθόταν ένας περήφανος βασιλιάς, πούχε χώρες άμετρες, με ματωμένες νίκες κερδισμένες. Και καθόταν πάντα στον ψηλό τον κατακόκκινο θρόνο του, με την πορφύρα του με άσπρη έρμίνη, χλωμές και σκοτεινές σαν πεθαμένος. Κάθε του σκέψη — κι' ένας τρόμος — κάθε του βλέμμα — μιá μανία — κάθε του λόγος — ένας έμμηρος σκυφτός — κάθε του γράφιμο — αίμα χυμένο!..

Έφτασαν μιá φορά στον πύργο δυό ευγενικοί τραγουδιστάδες. "Ο ένας με ξανθές μπούκλες ριγμένες στον ώμο του, ό άλλος με γκριζα, άσημότριχα μαλλιά. "Ο γέρος κρατούσε στο χέρι του μιάν άρπα, και πήγαινε καθάλα σ' άτι χρυσοπέταλο με φλάμουρα άσημί. "Ο γιος, ψηλός σαν κυπαρίσσι, περπατούσε δίπλα του, γεμάτος νιάτα κι' όμορφιά.

Κι' είπε ό γέρος στο σύντροφό του: — "Ετοιμάσου γιέ μου, σκέψου τά πιό βαθιά τά πιό μεγαλόπρεπα τραγούδια μας, κι' έλα να τά πούμε με φωνή γεμάτη με ήχους άπέραντα βαθιούς. Πάρε όση δύναμη έχεις, κι' έλα να τραγουδήσουμε με πόνο, γιατί σήμερα θά μαλακώσουμε έμετες την πέτρινη του βασιλιά μας την καρδιά...

Και νά, φτάσανε οι δυό τραγουδιστάδες μέσα στην πλατεία του παλατιού τη σάλα. Στο θρόνο του κάθεται ό βασιλιάς με τη βασίλισσά του. "Ο βασιλιάς έχει μιá σκοτεινή, τρομαχτική μεγαλοπρέπεια, σαν να φωτίζεται από ματωμένο βορεινό φώς. "Η βασίλισσα άπαλορόδινη, γλυκειά, λές και φέγγει μέσα της της πανσελήνου ή δειλή λάμψη.

Κι' άρχισε ό γέρος ό άσημότριχος

να χτυπάει τις δυνατές της άρπας του χορδές. Κι' οι χορδές ήχοσαν θαυματούργα, βαθεία, κι' ό σκοπός γεμάτος, πράσινος, πλημμυρούσε την σιωπηλή, την άπέραντη σάλα. Και τότε άκούστηκε ή φωνή του νέου, σαν μιá ούράνια μελωδιά, κι' άναδεδυόταν με τούς ήχους τη άρπας, κι' έμοιαζαν, έργανο και φωνή, σαν συμφωνία φαλμένη από χορό άθώρων πνευμάτων.

Τραγούδησαν για την άνοιξη και για την άγάπη, για τον παλιό χρυσό καιρό, για τη λευτεριά, για την πίστη, για την άγιοςύνη. Τραγούδησαν για όλες τις γλυκάδες που τ' ανθρώπινο στήθος μπορεί να κλείσει — τραγούδησαν για όλα τά μεγαλεία που άνθρωπινή καρδιά μπορεί να νιώσει.

Και τότε όλοι οι αόλιχοι έκαναν έναν κύκλο γύρω στους τραγουδιστάδες, ξεχνώντας τις κοροϊδίες και ειρωνίες που έλεγαν άλλοτε, και κάθε πιστός του βασιλιά πολεμιστής γονάτισε μπρός στο Θεό!..

"Η βασίλισσα, συνεπαρμένη σ' άπόκοσμη γλυκειά μεγαλοχολία, τράβηξε από το στήθος της ένα μοσκομύριστο τριαντάφυλλο και τό πέταξε στους τραγουδιστές:

— Καταραμένοι έσείς! Μαγέψατε τό λαό μου, και τώρα θέλετε και τη γυναίκα μου στά μάγια σας να πλέξετε; Ξεφώνισε ό βασιλιάς, έξω φρενών από μανία, τρέμοντας σύγκορμος. Ξαφνικά, τράβηξε τη μακριά του σπάθα, που βγάζοντας σπίθες κι' άστραπές πέρασε πέρα ως πέρα τό στήθος του γιου τραγουδιστή. Σώπασε τό στόμα που έλεγε τό γλυκό τραγούδι κι' ένας χείμαρος από αίμάτινες άχτίδες πετάχτηκε ως άπάνω.

Χάθηκαν όλοι οι άκροατές σαν διωγμένοι από μανιακή θύελλα, κι' ό νιός έπεσε δίχως πνοή στην άγκαλιά του γέροντα δασκάλου του. Τόν σήκωσε αυτός άπαλά-άπαλά, τόν σκέπασε με τό μακρό μανδύα του, τόν έδεσε γερά στο άλογό του, κι' ό ζωντανός κι' ό πεθαμένος έφυγαν μαζί απ' το παλάτι. Κι' έμως, πριν φύγει ό γέρος ό άσπρομάλλης, μπροστά στην ψηλή ύψη, άρπαξε την άρπα

του, την άκριβή του άρπα, και πάνω σέ μιá μαρμαρίνη κολόνα την τσάκισε σέ μύρια κομμάτια. Και στερνά φώναξε με μιá φωνή βαρεία και δυνατή που ήχοσε τρεμουλιαστά μέσα στους κήπους, μέσα στο παλάτι:

— Κατάρα σέ σάς, περήφανες γαλαρίες! "Ηχος γλυκός να μην τραγουδηστή ξανά μέσα στους τοίχους σας, ούτε χορδή να μην ήχήσει, ούτε φαλμός να μην άκουστεί. "Οχι! Μανάχα λυγμοί, άναστεναγμοί, και θρήνοι, και τά πνιχτά, φοβισμένα βήματα των σκλάβων, ως που τό πνεύμα της εκδίκησης να σάς ρίξει στην έρήμωση και στη σαπίλα!

Κατάρα σέ σάς, μυρωμένοι κήποι, στού μαγιού τό φώς τό λατρευτό. Νά, σάς δείχνω τό πρόσωπο του νεκρού αυτού, πούν' έτοιμο να λύση, για να σάς μαράνη κάθε νέο βλαστάρι, να σάς στερέψη κάθε σας πηγή, και να γίνετε ταχιά μιá πλατειά έρημιά, γεμάτη πέτρες, γεμάτη άγκάθια...

Κατάρα σέ σένα, φονιά! "Εσύ πούσαι ό τρόμος όλων των τραδουδιστάδων. "Όσο κι' αν γυρίζεις γύρω στο ματωμένο στεφάνι της δόξας, τόνόμά σου θά ξεχαστή βυθισμένο μέσ στην αιώνια νυχτιά, και τό στερνό σου ψυχομαχητό θά χαθή στον άνεμο για πάντα.

"Ετσι φώναξε ό γέρος, κι' ό ούρανός τόν άκουσε. Οι τοίχοι πέσανε χάμω, οι γαλαρίες τσακίστηκαν, και μοναχά μιá ψηλή κολόνα δείχνει άκίμα νό χαμένο μεγαλείο. Μά κι' αυτή είναι ραγισμένη και γρήγορα θά πέση στη νυχτιά.

Κι' όλόγυρα, αντί μυρωμένοι κήποι, άπλώνεται μιá άπέραντη έρημιά, γεμάτη άγκαθιές, κανένα δέντρο δεν ρίχνει τη σκιά του, καμιá πηγή δεν ποτίζει τά ξερά βλαστάρια. Τόνόμα του βασιλιά δεν βρίσκεται γραμμένο σέ κανένα τραγούδι, σέ κανέναν βιβλίο ήρώων: Βυθισμένο στη λημονιά, ξεσχιμένο για πάντα — ή κατάρα του τραγουδιστή!..

(Από τό Γερμανικό)

ΛΑΛ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΤΟ ΜΑΝΤΡΟΣΚΥΛΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΒΩΔΙ

"Ενα φθογερό μαντρόσκυλλο που κοιμόταν σ' ένα χωράφι, απ' την τεμπελιά και την κακία του, έμπόδισε ένα βώδι να βοσκήση λίγο χόρτο.

Τότε τό βώδι μουκανίζοντας και τραδώντας γι' άλλο λειβάδι, το έίπε:

— Καταραμένος να είσαι και κακό να λάβεις. "Η κακία σου με στερεί εκείνο που δεν σου χρειάζεται.

(Boursault)

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΨΩΜΙ

... Τά λίγα χρήματα, που φύλαγα για τό ταξίδι μου, τελείωσαν και, για να φάω τό βράδυ, άναγκάστηκα να καταφύγω σέ μιá κλεψιά (τέτοια μοιάζει ή πράξη μου) που θά σάς διηγηθώ τη θλιβερή της άνάμνηση.

"Όσο λιγώτερο φάει κανείς τό πρωί, τόσο περισσότερο θέλει να φάη τό βράδυ. Είναι ένα άξίωμα που σήμερα κατάλαβα όλη του τη δύναμη.

Μέσ' στους περιπατητές, που ό γλυκός ούρανός είχε τραβήξει σι' "Α-νάκτορα του Κεραμεικού» αυτό τό άπομνησμένο, βρισκόταν κι' ένας νέος, άρκετά καλοντυμένος, που φαινόταν να παρατηρή μ' έξαιρετικό ενδιαφέρον τό ξύπνημα της φύσης. "Επειδή, φαίνεται, δεν ευχαριστιόταν κατατρώνοντας με τά μάτια τις πρασινάδες, έκοβε συχνά όρεκτικά βλαστάρια, μισοανοιγμένα φυλλαράκια, και τά έφερνε στα χείλια του με περιέργια βοτανολόγου.

"Ετσι... βεβαιώθηκα πώς αυτή ή θερητική πηγή, που την έμαθα από ιστορίες για ναυάγια και άγρίους, ήταν πολύ μικρής άξίας. Πλούτσια όμως τις γνώσεις μου και με μερικές άκόμα ενδιαφέρουσες: έμαθα δηλ. πώς τά φύλλα της άγριοκαστανιάς είναι πολύ πικρά για τό στόμα και για την καρδιά: ή τριανταφυλλιά είναι καλούτσικη, ή φλαμουριά είναι λιπαρή και άρκετά ευχάριστη: ή πασχαλιά τσούζει και, θαρρώ, βλάπτει.

Δοσμένος σ' αυτές τις σκέψεις, πήγα στο σχολείο των καλογραιών της άδελφής μου "Ελένης. "Η «αίθουσα άναμονής» ήταν γεμάτη σαν μιá κυφελή, και μόλις μπήκα μέσα, με ζάλισαν, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, οι θορυβώδικες «έκμυστηρεύσεις» των μελισσιών.

"Η "Ελένη, μόλις με είδε, έτρεξε κοντά μου. Τά μαλλιά της ήταν άνακατεμένα, τά μάγουλά της δλοκόκκινα και τά μάτια της πετούσαν φλόγες. Κρατούσε στο χέρι της ένα μεγάλο κομμάτι ψωμί, μ' μου έκανε έντύπωση τό αφηρημένο ύφος της. Και καθώς με φιλούσε, τη ρώτησα:

— Τι έχεις, μικρούλα μου; "Εκλαφες;

— "Οχι... "Οχι, Μάξιμε, δεν έχω τίποτε.

— Τι σοφ συμβαίνει λοιπόν; Πές μου...

Χαμήλωσε τη φωνή της.

— "Α! είμαι πολύ δυστυχημένη, καλέ μου Μάξιμε!

— "Αλήθεια; Λέγε λοιπόν τί σοφ συμβαίνει: τρώγε και τό ψωμί σου.

— "Ω! δεν μπορώ να φάω τό ψω-

μί μου: είμαι πολύ στενοχωρημένη. Ξέρεις τη Λουκία, τη Λουκία Καμπέλ, την καλύτερή μου φίλη; "Ε, λοιπόν, κακίωσαμε!..

— "Α, Θεέ μου!.. Μά ήσυχασε, "Ελένη μου, θ' αγαπήσετε πάλι!

— "Οχι, Μάξιμε, είναι άδύνατο. Γέννηκαν πράγματα πολύ σοβαρά. Στην άρχή δεν είναι τίποτε, μά ύστερα θυμώνεις και δεν ξέρεις τί κάνεις. Παίζαμε μαζί, κι' ή Λουκία έκανε λάθος μετρώντας τούς πόντους: έγω είχα 680 και κείνη μονάχα 615 κι' έλεγε πώς είχε 665. Αυτό με θύμωσε. "Επέμενα στον αριθμό μου και κείνη στον δικό της. «Δεσποινίς, της είπα δείχνοντας τις συμμαθητρίες μας, άς ρωτήσουμε αυτές έδώ τις δεσποινίδες». — "Οχι, μου απάντησε, είμαι βέβαιη πώς έχω τόσους πόντους. Μά σεις είσθε μιá κακή παίχτρα». — «Και σεις είσθε μιá ψεύτρα!» της είπα θυμωμένη. — «Πολύ καλά, δεσποινίς, έγω σάς περιφρονώ πολύ για να σάς άπαντήσω». "Εκείνη τη στιγμή εύτυχώς ήρθε μιá καλογριά, γιατί θαρρώ πώς θά τη χτυπούσα... Αυτά γένηκαν. Και βλέπεις, είναι άδύνατο ν' αγαπήσουμε ύστερ' απ' ούτά!

"Αδύνατο... Και δεν ξέρεις πόσο ύποφέρω: θαρρώ πώς δεν ύπάφχει πάλω στη γη άλλη, πιό δυστυχημένη από μένα...

— Βέβαια, άδελφούλα μου, είναι δύσκολο να φαντασθή κανείς μεγαλύτερη δυστυχία απ' τη δική σου, μά αίτία της δυστυχίας σου είσαι σ' ή ίδια, γιατί απ' τό δικό σου στόμα βγήκε ή πιό βαρεία λέξη. Πές μου όμως, είναι δώ ή Λουκία;

— Ναι: να την, κεί κάτω στη γωνιά. Και μ' ένα χαριτωμένο και διακριτικό κούνημα του κεφαλιού της, μου έδειξε ένα δόξανθο κοριτσάκι, που κι' αυτό είχε τά μάγουλα ξαναμένα και τά μάτια φλογισμένα, και που φαινόταν να διηγείται σέ μιá ήλικιωμένη κυρία, που την άκουε προσεκτικά, τό «δράμα», που ή καλογριά έκοψε τόσο καλά στη μέση. Μιλώντας μ' έρεθισμό άντάξιο του «δράματος», ή θής Λουκία έρριχνε κάπου-κάπου μιá πεταχτή ματιά στην "Ελένη και σέ μένα.

— "Αγαπημένο μου παιδί, έχεις έμπιστοσύνη σέ μένα;

— "Ω, ναι, Μάξιμε, έχω πολύ έμπιστοσύνη σέ σένα.

— Τότε να τί θά κάνης: θά πές σιγά-σιγά και θά σταθής πίσω απ' τό κάθισμα της Λουκίας, θά της πιάσης τό κεφάλι έτσι, ξαφνικά, θά τη φιλήσης στα δυό μάγουλα έτσι, με τη βία, κι' ύστερα θά δής τί θά κάνη και κείνη.

"Η "Ελένη δίστασε μερικά λεπτά: ύστερα έφυγε με μεγάλα βήματα κι' έπese σαν τον κεραυνό πάνω στη δσα Καμπέλ, προξενώντας της την πιό γλυκειά έκπληξη. Οι δυό «δυστυχημένες», ένωμένες για πάντα, έκλαψαν μαζί σ' ένα συγκινητικό σύμπλεγμα, ένω ή ήλικιωμένη και σεβαστή κυρία Καμπέλ, συγκινημένη κι' αυτή, σκούπιζε τη μύτη της με τό μαντήλι, φυσώντας δυνατά.

"Η "Ελένη ήρθε να με βρή δλόχαρη.

— Τώρα, της είπα, θά φάς τό ψωμί σου;

— "Ω, όχι, Μάξιμε, είμαι πολύ συγκινημένη. Κι' ύστερα, σήμερα τό πρωί ήρθε μιá μαθήτριά, μιá «καινούρια» που μάς τράταρε γλυκά και πάστες, και τώρα δεν πεινώ καθόλου. Και μάλιστα στενοχωριέμαι γιατί μέσ' στη ζαλάδα μου, ξεχάσα να βάλω τό ψωμί μου στο καλάθι, όπως πρέπει να κάνουμε όταν δεν πεινούμε, και φοβούμαι μήπως με τιμωρήσουν. Θά προσπαθήσω όμως, περνώντας απ' την αύλή, να τό ρίξω απ' τό παραθυράκι στο ύπόγειο χωρίς να με δούν.

— Τι; είπα κοκκινίζοντας έλαφρά, θά πετάξης αυτό τό ψωμί;

— Ξέρω πώς δεν είναι σωστό, γιατί ίσως ύπάρχουν φτωχοί που θά ήταν εύτυχισμένοι αν τό είχαν, δεν είναι έτσι, Μάξιμε;

— Βέβαια και ύπάρχουν, άδελφούλα μου!

— Μά τί θέλεις να κάνω; Οι φτωχοί δεν μπαίνουν δώ μέσα.

— Στάσου, "Ελένη! δός μου αυτό τό ψωμί και θά τό δώσω στον πρώτο ζητιάνο που θά συναντήσω, θέλεις;

— Και βέβαια θέλω!

"Η ώρα του χωρισμού χτύπησε. "Εκοψα τό ψωμί σέ δυό κομμάτια και τά έκρυψα με ντροπή στις τσέπες του παλτού μου.

— "Αγαπημένο μου Μάξιμε! μου είπε ή "Ελένη ένω έφευγα, θά σέ δώ γρήγορα πάλι, ναι!; Θά μου πής αν συνάντησες κανένα φτωχό, αν το έδωσες τό ψωμί μου κι' αν τό βρήκε καλό...

Ναι, "Ελένη, συνάντησα ένα φτωχό, το έδωσα τό ψωμί σου, που τό πήγε σαν μιá άνέλπιστη λεία στην έρημικιά κάμαρή του, και τό βρήκε καλό. Μά ήταν ένας φτωχός χωρίς θάρρος, γιατί έκλαιε τρώγοντας την έλεημοσύνη των μικρών χεριών σου. Θά σοφ τά πω όλα αυτά, "Ελένη, γιατί είναι καλό να ξέρης πώς ύπάρχουν δυστυχίες πιό σοβαρές απ' τις παιδικές σου δυστυχίες. Θά σοφ τά πω όλα, έκτος απ' τόνόμα του φτωχού.

(Octave Feuillet)

Κ. Π.

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Λίγα λεπτά περνούν με απόλυτη σιγή, αιώνες φαίνονται στο φτωχό παιδί.

— «Όχι, κανένας επιδάτης του καταλόγου των σωθέντων δεν φέρει το όνομα ντέ Φερλάκ.

— Μήπως υπάρχει μεταξύ των εξαφανισθέντων;

— «Ακούστε, το ναυάγιο έγινε στίς ακτές της Σικελίας, όλα τα πτώματα βρέθηκαν στους βράχους. Οι επιβά-

ς αυτό το φοβερό χτύπημα, Μιλάει, μελετάει, κεντάει σαν τις άλλες, μα όλα αυτά σαν υπνωτισμένη. Θάλεγε κανείς ότι ποτέ δεν θα ξαναγελάσει το στοματάκι της.

Φόρεσε, σαν όλες τις ορφανές, τη μαύρη ποδιά και τα χοντροπάπουσα. Γιατί τώρα πια δεν είναι η δεσποινίς ντέ Φερλάκ, η πλουσία Έδιθ, η κληρονόμος της μεγάλης περιουσίας των ντέ Φερλάκ· τώρα δεν είναι πια παρὰ η φτωχή μικρή Έδιθ, μια ορφα-

νέων της, η Έδιθ νομίστηκε χαμένη και η περιουσία, έλλείπει κληρονόμων, έστω και μακρινών, πήγε στην κατοχή του κράτους, που την πούλησε. Για να ξαναπάρη στα χέρια της, τη χαμένη περιουσία, χρειάζονταν χίλιες διαδικασίες. Τίποτα δεν μαρτυρούσε στα μάτια της Δικαιοσύνης ότι αυτό το ορφανό κορίτσο ήταν η Έδιθ ντέ Φερλάκ. Δεν είχε κανένα χαρτί να πιστοποιήσει την ταυτότητά της. Ο μόνος άνθρωπος που μπορούσε να τη βεβαιώσει, ήταν ο έφημέριος του Φερλάκ, και η ήγουμένη του έγραψε:

«Αϊδεσιμώτατε. Φοβερές περιστάσεις θέλουν να στερήσουν της περιουσίας της τη φτωχή Έδιθ. Η βεβαίωση της ταυτότητός της από μέρους σας, τη σώζει. Είστε η τελευταία της έλπις.»

Με αφάνταστη αγωνία περίμενε την απάντηση ή ήγουμένη. Δεν άργησε, σέ 48 ώρες ένα τηλεγράφημα έφθασε με τα εξής:

— «Η συνείδησή μου μου απαγορεύει να ανακατωθώ σ' αυτήν την υπόθεση».

Τι σήμαινε αυτή ή απάντηση; γιατί ο αγαθός παπάς αρνιόταν να βοηθήσει τη φτωχή ορφανή; Τι μυστήριο έκρυβε αυτή ή υπόθεση;

Σε λίγες ημέρες έφτασε ένα άλλο γράμμα από μέρους του δημάρχου του Φερλάκ:

«Αν εξακολουθήσετε να ζητάτε δικαιώματα επάνω στην κληρονομιά των ντέ Φερλάκ, θα σας καταδιώξουμε δια της αστυνομίας».

Τους φοβέριζαν και με την αστυνομία τώρα! Τι έκανε το φτωχό ορφανό; γιατί το κατέτρεχαν έτσι;

Γι' αυτό το λόγο, έδω και δεκαπέντε ημέρες, η Έδιθ βρίσκεται στην ίδια τύχη με τα φτωχά ορφανά. Έμαθε πολλά πράγματα μέσα σ' αυτές τις 15 ημέρες. Τό βραστό, που δεν το είχε ούτε δοκιμάσει ποτέ της, ήταν για τις φτωχές ορφανές ένα περίφημο φαί. Διασκεδάσεις που άλλοτε θα τις γελούσε, τη συγκινούσαν τώρα. Κάθε μέρα αϊφνης, πηγαίνουν στον κήπο και στέκουν ώρες ολόκληρες θαυμάζοντας μια πελώρια κούκλα που τη δείχνει ένα πλουσιόπαιδο απ' το αντικρινό σπίτι!

Οι καλόγριες είναι τόσο καλές, τόσο αγαθές, τις αγαπάει με όλη της την καρδιά. Τι θα γίνει όμως αυτό το παιδί; ή ήγουμένη καταλαβαίνει ότι η Έδιθ δεν είναι μια ορφανή σαν όλες κι' ότι δεν μπορεί να γίνει κεντήστρα ή καμαριέρα άμα βγει απ' το μοναστήρι.

(Ακολουθεί) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Καθώς έτοιμαζόταν ν' ανεβεί τη σκάλα, άκουσε το μπαμπά να φωνάζει άγριεμένος:

— «Α! Μ' αυτό το κορίτσι δεν υποφέρεται! Όταν έρθει, θά...

Τίποτα πιότερο δεν στάθηκε ν' ακούσει ή Λιλίκα. Αθόρυβα, όπως είχε έρθει, βγήκε στο δρόμο. Μα στάματησε απορώντας.

Πού θα πήγαινε; Είχε νυχτώσει κι' έξω ήταν σκοτάδι. Θυμήθηκε πως είχε δει μισανοιγμένη την πορτούλα της αποθήκης που έδωσαν τα ξύλα. Έτρεξε, χώθηκε μέσα. Η καρδιά της χτυπούσε δυνατά. Τι θα γινόταν τώρα;

Κάθισε σέ μια κάσσα αδειανή κι' άρχισε να σκέπτεται.

«Αχ! Ο μπαμπάς είχε πολύ δικιο να θυμώνει. Της είχε απαγορεύσει να μένη άργά τη νύχτα στο δρόμο. Αυτή το θυμόταν καλά όλη σχεδόν την ημέρα, και το ξεχνούσε το βράδυ όταν ήταν βυθισμένη στο παιχνίδι. Κι' ο μπαμπάς κάθε φορά θυμωνε. Μα ο θυμός του βαστούσε λίγο, γιατί πάλι ξανάπερνε την αγαπημένη του κορούλα, στα γόνατά του, κι' έπαιζε μαζί της. Αλλά χθές, τη φοβέρισε πως, αν ξανάκανε την ανοησία ν' άργήσει, θα την έδιωχνε. Και δεν την χάρτεψε ούτε μια φορά. Τόσο ήταν θυμωμένος. Και σήμερα, ακόμα πιότερο.

— Αυτή ή Μαρίκα φταίει, έλεγε μέσα της ή Λιλίκα. Έγώ της είπα να μη με πάρη μαζί της, κι' αυτή...

Δεν τελείωσε τη σκέψη της. Κατάλαβε πόσο ήταν άδικη.

— Έγώ φταίω, έγώ μονάχα. Γιατί να μην ακούσω το μπαμπά; Και τώρα τι θα γίνει;

Τι θα γινόταν αλήθεια; Είχε άδικο, πολύ άδικο, κι' έπρεπε να τιμωρηθή. Μα δεν τολμούσε να παρουσιασθή μπροστά στον άγριεμένο μπαμπά της. Θα περνούσε τη νύχτα, εκεί στη γωνιά, πάνω στο σωρό των ξύλων, και το πρωί θάφευγε. Ούτε ή ίδια ήξερε πού θα πήγαινε. Φυσικά, σέ κανένα σπίτι γνωστό τους δεν θα ήθελαν τη διωγμένη. Θυμόταν πως κάποτε είχε ακούσει μια κυρία να λέγει:

— Τώρα πια κανένας δε θέλει παιδιά! Μόνο για έξοδα και φασαρία είναι...

Η κυρία αυτή μπορεί να τόλεγε κι' από ζήλεια, γιατί δεν είχε δικιά της παιδιά. Αυτό όμως ή Λιλίκα δε μπορούσε να το ξέρη. Και συλλογίζόταν πως αφού όλοι θα την έδιωχναν, το μόνο που της έμενε ήταν

να γίνη ζητιανάκι. Κι' ανατρίχιασε στη σκέψη πως θα ήταν ντυμένη με κουρέλια, θα γύριζε τις πόρτες και θα ζητούσε έλεημοσύνη. Οί ύπηρέτριες θα την έδιωχναν. Ίσως οί κυρίες, πιδ σπλαγχνικές, να της έδιναν μερικές δεκάρες για ν' αγοράσει έλιές να φάγη με τα ξεροκόμματα.

Η πάλι, μπορεί να την έπερναν οί τσιγγάνες. Θά της έδωσαν μαύρα τα ξανθά της μαλλιά και θα της μαύριζαν με καρυδόφυλλα το πρόσωπο. Ένας σιχαμένος τσιγγάνος, θα της χτυπούσε μ' ένα καμτσίκι τα γυμνά της πόδια για να την αναγκάσει να χορέψη. Μια γριά τσιγγάνα θα τη μάθαινε να κλέβη. Και ποτέ άχ! ποτέ, δε θα ξανάπλεπε το σπίτι τους, τη λευκή της καμαρούλα, τ' αδελφια της, το μπαμπά και τη χρυσή μαμά-

κα της, την αγαπημένη. Εκτός πιά' αν εκείνη έτρεχε να βρή τη χαμένη κορούλα της, όπως στο παραμύθι που της διηγόταν ή ίδια. Απόψε το θυμάται πάρα πολύ αυτό το παραμύθι.

Ήταν μια άσχημη τσιγγάνα κι' έκλειψε την όμορφη Έλενίτσα. Της έβαψε μαύρα τα μαλλιά και το πρόσωπο και την έβαλε να κοιμηθή με τ' άσχημόπαιδά της. Κι' ή μαμά της Έλενίτσας πήρε τους δρόμους. Έφθασε στο σπίτι της κακής μάγισσας. Γονάτισε και της φίλησε τα κοκκαλιάρικα χέρια.

— Μάγισσα καλή, χρυσή μου μάγισσα! Που είναι ή κόρη μου;

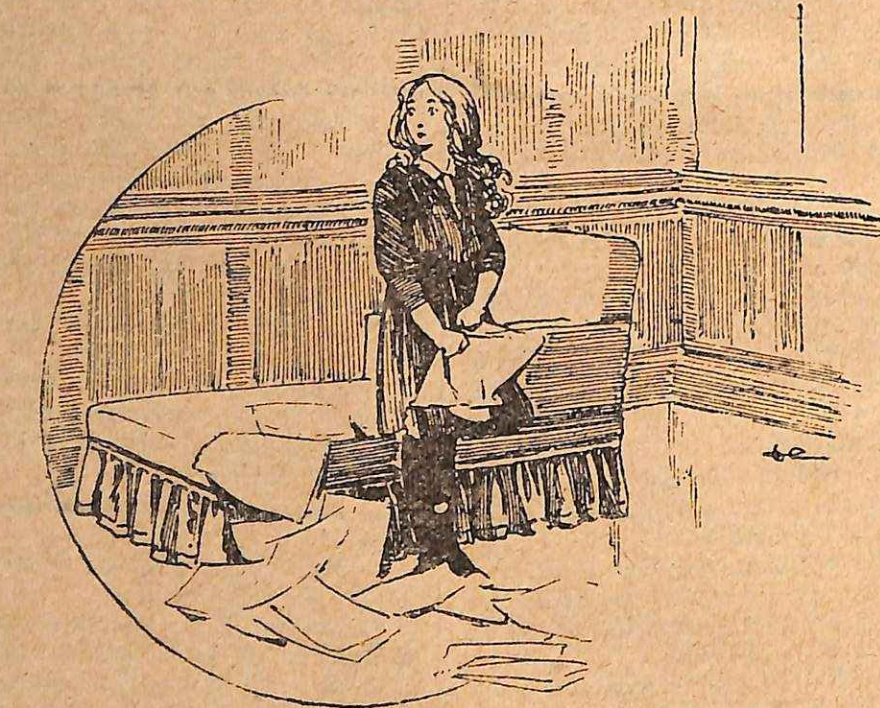
— Πλύνε μου όλα τάπλυτα και θά σου πω.

Κι' άρχισε ή φτωχή να πλέννη όλα τα βρώμικα ρούχα της γριάς.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο μικρός Παύλος αγαπά πολύ το μεγάλο του σκύλο

«Ορθια, χλωμή, με δλάνοιχτα μάτια, στεκόταν ή Έδιθ.» (Σελ. 66, στ. β').

ται ήσαν έν όλω 212. 70 έσώθηκαν, και βρήκαν 142 πνιγμένους, ώστε δεν λείπει κανένας. Ο κόμης και ή κόμισσα ντέ Φερλάκ θά βρίσκονται μεταξύ των παραμορφωμένων πτωμάτων που δεν μπορεί κανείς να τ' αναγνωρίσει, κι' έτάφησαν άγνωρίστα.

Μια δυνατή φωνή τους έκανε ν' άφήσουν τα άκουστικά.

Κανείς απ' τους δυό τους δεν είχε σκεφθεί ότι ή φτωχή μικρούλα άκουγε, κι' έμαθε έτσι άπότομα τη φρικτότερη αλήθεια της ζωής. Ήταν μεγάλο, πολύ μεγάλο το χτύπημα, κι' ή φτωχή μικρούλα σωριάστηκε χάμω.

Δεκαπέντε ημέρες έχουν περάσει από τον καιρό που ή Έδιθ είναι οικότροφη του ορφανοτροφείου. Η δυνατή της κράση μπόρεσε ν' άνθέξει

νή σαν όλες, που ανατρέφουν από φιλανθρωπία, και που θά είναι υποχρεωμένη να εργάζεται για να βγάλει το ψωμί της, άμα τελειώσει τις σπουδές της.

Για να καταλάβη όμως καλά κανείς τις τελευταίες αυτές γραμμές, πρέπει να γυρίση πίσω 15 ημέρες.

Ίστερα απ' τη φοβερή είδηση, ή ήγουμένη, που ενδιαφερόταν πολύ για τη φτωχή ορφανή, άρχισε να φροντίζει για την περιουσία της. Είχε φτάσει στ' αυτιά της ότι ο πύργος των ντέ Φερλάκ δεν άνηκε πια σ' αυτούς, έγραψε άμέσως στο συμβολαιογράφο κι' αυτός της απήντησε ότι ο πύργος καθώς και το μέγαρο της Λεωφόρου Σαιντ-Ζερμαίν είχαν πουληθεί απ' το κράτος.

Η εξέγηση ήταν πολύ άπλη.

Τη στιγμή του θανάτου των γο-

— Μάγισσα! Καλή, χρυσή μου μάγισσα! Πού θα βρω την κόρη μου; — Καθάρισε μου όλο το σπίτι και θα σου πω.

Και ξεσκόνισε ή φτωχή τους μαυρισμένους από τις άραχνιές τοίχους, έξυσε με τα νύχια της τους λεκέδες των πατωμάτων, κι' έπλυνε τα τζάμια, κι' έκαμε την καλύβα να λάμπη από την πάστρα.

— Μάγισσα, καλή μου. Πού θα βρω την Έλενίτσα μου;

— Ψήσε μου ένα φούρνο ψωμιά και θα σου πω.

Και ζύμωνε ή δύστυχη αδιάκοπα, χωρίς να νοιώθει κόπωση. Κι' όταν ή σκληρή γριά είδε τα ψωμιά της στη σειρά, ζεστά και ροδοκόκκινα, συγκινήθηκε. Της έδωσε ένα ψωμί και της είπε:

— Θα περάσης όλο το δάσος, και θα φτάσης στο ποταμάκι. Άμα το περάσης κι' αυτό, θα φτάσης εκεί που μένουν οι γύφτοι που έκλεψαν την κόρη σου Πάρε κι' αυτό το ψωμί...

Κι' έφυγε. Πέρασε τρεχάτα το δάσος. Έβλεπε σκιές που πηδούσαν, μάτια φλογερά, άκουε τα ουρλιάσματά των λύκων και των τσακαλιών. Μά τίποτα δεν τη σταματούσε. Κι' έφτασε στο ποταμάκι. Έκαμε τα ρούχα της και το ψωμί ένα δέμα που το κρατούσε πάνω από το κεφάλι της, και πέρασε κολυμπώντας με το ένα χέρι.

(Το τέλος στο έρχόμενο)

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΤΑ μεγάλα σας αδέρφια θα θυμούνται ίσως τις προφητείες που έκαναν οι άνθρωποι, όταν προετοιμαζόταν ο μεγάλος ευρωπαϊκός πόλεμος. Ήταν άπαίσιες. Αποβλέποντας στις καταστροφικές εφευρέσεις που είχαν γίνει εκείνο τον καιρό, — υποβρύχια, αεροπλάνα, ασφυξιογόνα και καθεξής — οι άνθρωποι ένόμιζαν πως, αν γινόταν πόλεμος μεταξύ των μεγάλων Κρατών, δεν άθαινε στην Ευρώπη λίθος επί λίθου, και πως θα περνούσαν χρόνια και χρόνια, για να ξαναγίνουν οι καταστρεφμένες πόλεις από τους λιγιστούς κατοίκους που θαχχν έπιζήσσει. Προφήτευαν άκόμα, πως με τους στρατούς που είχαν να παρατάξουν, με τα όπλα που διέθεταν οι στρατοί αυτοί, και με τα διακατομύρια που θαπαιτούσε ή κινητοποίηση κι' ή συντήρησή τους, ο πόλε-

μος δεν θα μπορούσε να βαστάξει παρά λίγους μήνες. Δηλαδή, σε λίγους μήνες μέσα, ή καταστροφή της Ευρώπης θα ήταν γεγονός!

Κι' όμως! ο φοβερός πόλεμος έγινε, βάσταξε έξη δόλακερα χρόνια, έλαβαν μέρος σ' αυτόν είκοσιδυό μικρά και μεγάλα Κράτη, άκόμα κι' ή Άμερική — αλλά ή Ευρώπη έμεινε σχεδόν όπως ήταν. Σκοτώθηκαν βέβαια πολλοί άνθρωποι, όσοι ίσως σε κανέναν προηγούμενο πόλεμο, θείστηκαν περισσότεροι από τις επιδημίες που άκολουθούν πάντα τους μεγάλους πολέμους, κάηκαν πόλεις και χωριά, καταστράφηκαν άγροί, βυθίστηκαν πλοία. Άλλά τί ήταν όλ' αυτά μπροστά στο σύνολο; Άίγες πληγές σ' ένα σώμα που έπουλώθηκαν, λίγες τρύπες σ' ένα ρούχο που μπκλώθηκαν άμέσως.

Και τί έκαμαν οι καινούργιες εφευρέσεις, οι φοβερές και τρομερές, που δεν θάφιναν τάχα λίθον επί λίθου; Τά υποβρύχια τορπίλισαν μερικά πλοία, τέροπλάνα έρριξαν μερικές βόμβες με ασφυξιογόνα, και τή μεγάλο γερμανικό κανόνι — ή περήμη Βέρβα — έστειλε στο Παρίσι μερικά «κουφέτα» που έσπαζαν μερικά τζάμια. Σήμερα — αν και δεν έχουν περάσει πολλά χρόνια — ούτε ίχνος του μεγάλου πολέμου άπαντά κανείς στην Ευρώπη. Μόνο τήναμνηστικά άγάλματα, τή μνημεία, τίς στήλες και τίς επιγραφές. Ο μεγάλος πόλεμος του 1914 άνήκει στο παρελθόν, στην Ιστορία. Κι' ή Ευρώπη, με τον ίδιο πληθυσμό, έξακολουθεί τή ζωή της σά να μή συνέδχη τίποτα. Παρηγορήθηκαν άκόμα κι' οι ήγεμόνες που έχασαν τους θρόνους τους και ζουνε σήμερα σάν πλούσιοι κι' άμέριμνοι ιδιώτες.

Τώρα πάλι τή ίδια. Προβλέπουν καινούργιο πόλεμο, μεγαλύτερο... παγκοσμιώτερο. Και προφητεύουν πως με τίς καινούργιες εφευρέσεις που έγιναν στο μεταξύ, αυτός θα είναι τελειωτικός. Τελειοποιήθηκαν, βλέπετε, τέροπλάνα, κάθε Κράτος έκαμε από έναν παμμέγιστο έναέριο στόλο, τελειοποιήθηκαν άκόμα τή υποβρύχια κι' έγιναν κι' άλλες διαβολικές εφευρέσεις για να σκοτώνουν και να πυρπολούν από μακριά. Σας λένε λοιπόν, πως μόλις κηρυχθή αυτός ο πόλεμος, όλες οι μεγάλες πόλεις — γιατί όχι κι' οι μικρές; — θα καταστραφούν από τους έναέριους στόλους. Θα έξοντωθούν διαμιάς κι' όλοι οι στρατοί που θαχχν παραταχθεί στά διάφορα μέτωπα. Από τους άσπλους και τους ένοπλους πληθυσμούς, δεν θα έπιζήσουν παρά λιγο-

στοι τυχεροί άνθρωποι. Ή Ευρώπη θα έρημωθεί. Κι' όσα χρόνια κι' αν περάσουν, θάναι άδύνατο να ξαναγίνη όπως ήταν, γιατί δεν θα υπάρχουν άρκετά χέρια να τή φτιάσουν. Μερικοί μάλιστα προσθέτουν, πως εκείνοι οι λίγοι που θα έπιζήσουν, δεν θάναι οι τυχεροί, άλλ' άπεναντίας οι πιδ άτυχοι, γιατί θα πεθάνουν ύστερα με τή φριχτότερο θάνατο της πείνας επάνω στά έρείπια και στάποκαίδια.

Τά πιστεύετε σεις αυτά; Έγώ όχι! Όπως διαφεύσθηκαν οι άπαίσιες προφητείες για τόν προηγούμενο πόλεμο, έτσι, νομίζω, θα διαφευθούν κι' αυτές που κάνουν για τόν μέλλοντα. Οι καινούργιες εφευρέσεις θάποδειχθούν πάλι... άνεπαρκείς για μιά τελειωτική καταστροφή, κι' εκείνη που θα γίνη, θα είναι πάλι άσήμαντη μπροστά στο σύνολο και θα έπανορθωθεί ύστερ' από λίγο. Άφίνω τώρα πως είναι ζήτημα αν θα ξαναγίνη, και τόσο γρήγορα, κι' άλλος παγκόσμιος πόλεμος. Πολλοί τόν θεωρούν βέβαιο, άναπόφευκτο. Άλλά έμένα μου φαίνεται πως οι άνθρωποι δεν τρελλάθηκαν άκόμα σε τόσο βαθμό. Μπορεί βέβαια να προετοιμάζουν έναν πόλεμο, αλλά μάλλον γιατί έπιθυμούν τήν ειρήνη. Οι πρόγονοι τών σημερινών Ευρωπαίων έλεγαν: Quis vult pacem, parat bellum. Δηλαδή: όποιος θέλει ειρήνη, έτοιμάζει πόλεμο.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Πώς καίεται ή ζάχαρη

Τίποτε πιο άπλό, θα πητε. Άρκει να πλησιάσουμε μιά φλόγα. Πλησιάζετε λοιπόν έν' άναμμένο σπέρτο... Θα κάνετε λίγη καραμέλα και τίποτε άλλο. Μά αυτό δεν λέγεται «κάψιμο». Δοκιμάσατε τότε με μιά φλόγα πιο δυνατή, διαρκέστερη άπ' τή φλόγα ένός σπέρτου. Θα κατορθώσετε ναυξήσετε μόνο τήν παραγωγή της καραμέλας.

Ρίξτε όμως τώρα στο κομμάτι της ζάχαρης τή στάχτη πούρου ή σιγαρέτου και τότε, με μόνο τότε, πλησιάζετε τή άναμμένο σπέρτο. Θα δήτε τή κομμάτι της ζάχαρης «να πέρνη φωτιά» κυριολεκτικώς.

Τό φαινόμενο έξηγείται ως εξής: έπειδή ή στάχτη είναι πλούσια σε άλκαλιούχα άνθρακικά άλατα, έπιδρά ως καταλύτης, κατεβάζοντας τήν θερμοκρασία εις σημείο που καίεται ή ζάχαρη... Άλλ' αυτό είναι άλλη Ιστορία.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

MANNOYΛA!

Θα ξεψυχά περίλυπα στής πλάσης τήν κάθε όμορφιά... [άγκάλη
Οι φλύαρες φωλιές
[θάχουν ρημάσει...
τ' άφρόκρινα θα γέρουνε τ' όλόμορφο
[κεφάλι...
τ' άστέρια του Φθινόπωρου θαχουνε
[πιά θαμπώσει...

Μά έγω πονώ τα μάτια σου που φώτισαν, άστέρια,
της τρυφερής μου της ζωής τή λουλου-
[δένια στράτα,
τό σπίτι μας — φτωχή φωλιά! κρίνα,
[τ' άχνά σου χέρια.
που να καϊδέψουν ποιά μαλλιά; ποιά
[μάγουλα δροσάτα;...

Έξω χειμώνας — στην καρδιά τί κρύο!
[Στ' άκλογιάλι
θα μου κινάς τ' άπόβραδο και θ' ά-
[γναντεύεις πέρα,
προσμένοντας ή θάλασσα για να σου
[φέρη πάλι
κάτι γλυκό που μίσεψε μιά πικραμένη
[έσπερα...

Μά θα γυρνάς, Μαννούλα μου, στο
[ρημαγμένο σπίτι,
κι' άχ, μοναχούλα σ' όχρό φως τ' άρ-
[ρώστου δειλινού
θα σιγοκλαίς στον χωρισμό, στο μαυ-
[ρο καταλύτη
κάθε πανέμορφης χαράς, καθ' όνειρου
[στερνού.

Τά περισσότερα θαχουνε κουρνιάσει λυ-
[πημένα,
θα πέφτη στην αλτίτσα μας τή βράδυ.
[στις άκουρές
του κήπου, ένα χρυσάνθεμο θα ζή λη-
[σμονημένο
για τίς ταξιδεμένες σου να σου μιλά
[μικρούλες.

Ποιός ξέρει... Θάρθη, Λατρευτή, ό-
[λανθισμένη ώρα
να κελαϊδούν χαρούμενα στίς λυγαριές
[τ' άηδόνια,
μιάν άνοιξη να φέρουμε για σέναν άν-
[θοφόρα,
γυρίζοντας με του Μαρτιού τή πρώτα
[χειλιόνα;...

Που θ' άγκαλιάση ή γιασεμιά τόν
[γχεμισμένο τοίχο,
κι' οι πασχαλιές θ' άνοίξουνε τόν κή-
[πο να στολίσουν
που θα οού στέλνη ό γιάλος χίλιων φω-
[νών τόν ήχο,
και τή μελτέμια θαρχονταί να σε δρο-
[σοφίλσουν...

Και θ' άνοίξης διάπλατα τή παρα-
[θύρια — θάμα!
τό φως, γαλάζιο, ζωτικό που θα σε
[πλημμυρίση,
τά μάτια σου να πάψουνε, Μαννούλα,
[πιά τή κλάμια,
κι' άπ' τήν καρδιά σου έθνοιαστο τή γέ-
[λιο θ' άναβρύση.

Κι' ό! σάν κινήσης πρόσχαρη και θ'
[άγναντεύεις πέρα,
ένα βαπόρι να κυλά στο δειλινό πε-
[γιάλι!

Ότι γλυκό σου μίσεψε μιά πικραμένη
[έσπερα,
να σου τή φέρη πάλι!...
Κυρά της Θάλασσας

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΜΑΣ

Έπειδή σ' όλους στο σπίτι άρέσουν τα άνθη, πάντα όποτε μιά δοθή εύκαιρία, πλουτίζουμε τή συλλογή μας με διάφορα είδη.

Κάποτε ό μπαμπάς είχε φέρει, σε μιά μικρή γλάστρα, ένα μικρό κλωνί ευκαλύπτου και μιά έλεγε ότι θα τή φυτέψη χάμω και θα τή κάμη μεγάλο δέντρο. Κανείς δεν τή πίστεψε. Πόσο όμως άπατηθήκαμε όλοι!

Αυτό τή μικρό, τή άσθενικό κλωνί τόβαζε από μικρότερη σε μεγαλύτερη γλάστρα, ώσπου τή φυτέψε χάμω μέσ' τήν αυλή.

Όλων τή βλέμματα τή παρακολουθούσαν με στοργή να γίνεται ένα λυγερό δέντρο, όμορφο και χαριτωμένο.

Άλλά ό πειρασμός φθόνησε τήν ευτυχία. Κι' έτσι μιά μέρα, άνάμεσα στα δάκρυα όλης της οικογένειας, έπεσε τή όμορφο και λυγερό δέντρο. Οι ρίζες του και οι κλώνοι είχαν θειρέψει κι' έβλαπταν τή διπλανή σπίτι, κι' ό γείτονας μας άπαίτησε να τή κόψουμε.

Τώρα πιά κι' ό τόπος του έμεινε ξεα-
σμένος, μερικές άλλες γλάστρες τόν σκέπαζαν φουντωμένες.

Παραμονές Πάσχα, μεγάλη Σαρακοστή, οι μαστόροι ήρθαν να έτοιμάσουν τή σπίτι για τή μεγάλη έορτή της Χριστιανοσύνης.

Με όλη τή φασαρία, μετακομίστηκαν και οι γάστρες που ήταν σ' εκείνο τή μέρος. Τότε, με τί χαρά είδαμε να προβάλλει δειλά-δειλά ένα κτηρινισμένο από τήν κλεισούρα κλωνί!

Άμέσως βγάλαμε όλες τίς γάστρες άπ' εκείνο τή μέρος, τή τοιγυρίσαμε με σιγματόπλεγμα για να μή τάγγιζει κανείς, και όλοι πάλι τή καϊδεύαμε με τή βλέμματά μας, ώσπου σιγά-σιγά έγινε ένα μισο μέτρο — άβλαβο για τή διπλανή σπίτι — και σκεπάσει τήν αυλή σάν δαντελωτή τέντα. Τώρα ρίχνει φιλικά τούς κλώνους του για να άγκαλιάσει τή άλλα άνθη που είναι χάμω, και να δώση παράδειγμα ύπομονης στά άλλα δέντριά, που τή κόβουν καμιά φορά γιατί πειράζουν τή σπίτι τή γείτονα.

Φεμινίστρια

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Κάθησαν να ξεκουραστούν, λίγο παρόμοια, πάνω στην πεζούλα, προφυλαγμένοι άπ' τόν άέρα που είχε δυναμώσει...

Σηκώθηκαν και μπήκαν στην εκκλησιά. Ευλαβικά, κάνοντας μεγάλους σταυρούς και βαθιές μετάνοιες, προχώρησαν προς τήν ιερό. Άσπασθηκαν όλες τίς εικόνες, προσφέροντας χαμηλόφωνα εύχές κι' εύχαριστίες.

Ο γέρος μπήκε στο ιερό, τακτοποίησε και ξεσκόνισε τήν Άγια Τράπεζα, άνοιξε τή μικρό σιδερόφρακτο παραθυράκι. Ένο μάτσο ζωηρές φεγγαβολές άχτίδες γλύστρησαν, χάιδεψαν τή άσπρόμαλλο κεφάλι τού προσκυνητή και, περνώντας άπ' τήν Όραία Πύλη, χύσαν τα γκριζόμαυρα πλακάκια.

Η γριούλα του στο μεταξύ καθάρισε τή καντηλάκια, τή γέμισε και τ' άναψε. Έχυσαν ένα γλυκό φως, σάν μιά άπαλη σκέψη στά ξεθωριασμένα άτονα χρώματα τών εικονισμάτων. Έστερα άναψε τή δυό κεράκια πούχε φέρει μαζί της: Τό ένα για τή χάρη Του και τ' άλλο για τήν ψυχούλα τού παιδιού τους!

Σάν βγήκαν άπ' τήν εκκλησιά κόντευε μεσημέρι. Στά πρόσωπά τους, με τή γεροντική γκυκειά έκφραση, πλανιόταν μιά σιωπηλή έκκαρτερηση. Στά άτονα θολά μάτια γυάλιζαν δάκρυα, που δεν είχαν τή δύναμη να κυλήσουν άνάμεσα σ' αλάκια που σκάλισε ό χρόνος στά μάγονά τους. Κάτι σάν χαμόγελο άνακουφίσης ζάρωνε στά χείλη τους.

— Δόξα νάχει ό Ύψιστος. Μεγάλη ή χάρη τού Άη-Λιά. Μπορέσαμε και τούτη τή χρονιά να τ' άνάψουμε τή τάμα.

— Ποιός ξέρει τήν χρόνου...

— Άν θέλει ό Θεός γριά μου, μπο-

ρει νάμαστε κοντά στο τρατιώτη μας!

Κάτσαν κάτω άπ' τήν μεγάλη πεύκο που σκίαζε τήν προαύλιο. Έφαγαν τήν λιτό τους φαγάκι. Μετά ό γέρος έβαλε τή γυαλιά του, άνοιξε ένα βιβλιαράκι κι' άρχισε με τήν άτονη φωνή του να διαβάσει συλλαβιστά, άργά, τόν βίο τού Άη-Λιά. Κι' ή γριούλα με μισό-κλειστά βλέφαρα, τόν άκούγε ευλαβικά.

Γρήγορα πέρασαν οι ώρες. Κίνησαν για τόν γυρισμό. Έφτασαν στο χωριό όταν ή νύχτα είχε άρχίσει να πέφτη.

Ίουλιέττα Ρωμάου

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Αφού περπάτησα κάμποσο, έφθασα στο κοιμητήρι του χωριού. Τό κοιμητήρι είναι τειγυρισμένο μ' ένα χωματένιο τοίχο. Μέσα είναι όλα φτωχικά. Φτωχοί οι νεκροί, φτωχικά τα μνημάτά τους κι' άμυδρο τό καντήλακι.

Στήν άκρη είναι έκκλησιά. Είναι μικρή και σκοτεινή, κι' ή Παναγιά στο Σταυρωμένο φαίνεται πιό χλωμή και θλιμμένη.

Όταν βγήκα έξω, άκουσα ένα κλάμμα. Γύρισα κι' είδα ένα παιδάκι ως δέκα χρονών. Καθόταν μπρός σ' ένα φτωχικό μνημα κι' έκλαιγε, έκλαιγε... Τόν πλησίασα και χάιδεψα τά σγουρά του μαλλιά.

— Γιατί κλαίς; ρώτησα.

— Για τή... τή μητέρα μου, μου είπε.

Με άργό βήμα βγήκα έξω. Όταν φεύγαμε, κοίταξα πάλι τό κοιμητήρι και σιέφθηκα, ότι έτσι φτωχικό, με τά θαμνά καντηλάκια του και τά λουλούδια του, είναι πιό εύλαβικό άπ' τό κοιμητήρι της πολιτείας.

Γαλανομάτα

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

Η καλοσύνη έχει πάντοτε τήν τελευταία λέξη σ' αυτό τόν κόσμο.

Η σιγμή που έρχεται θά μάς φανή γλυκειά, άν μεταχειριστήκαμε στο καλό τήν σιγμή που έφυγε.

Η άληθινή δόξα και ή άληθινή τιμή είναι εκείνη που άποκτησαμε με τήν άξία και τήν εργασία μας.

Τίποτε δεν κάνει τόν άνθρωπο τόσο μικρό όσο ή ματαιότης και ή επιθυμία να φαίνεται σπουδαίος.

Δεν βρίσκουμε πουθενά άλλου τήν εύχαρίστηση παρά στην καθημερινή εργασία και τήν συναισθηση του έκπληρωθέντος καθήκοντος.

Δεν μπορούμε να κάμουμε σ' όλους τό καλό, άλλα μπορούμε να δείξουμε σε όλους καλοσύνη.

Όλο τό χρυσάφι που βρίσκεται στο κέντρο της γής και στην επιφάνειά της, δεν μπορεί να πληρώση τήν όρετή.

Ό ήλιος δεν περιμένει να τόν παρακαλέσουν για να χαρίση σ' όλους τό φως και τή ζεστασία του, άς κάναμε και μεις ό,τι καλό μπορούμε χωρίς να περιμένουμε να μάς τό ζητήσουν.

Τό δέντρο δεν άρνιέται σε κανένα τή σκιά του, ούτε καν στον ξυλοκόπο που τό γκρεμίζει.

(Εράνισμα) *Ηρώς του Σουλίου*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η Καίτη ρωτάει :

— Μπαμπά, τί θά πη κούφος;

Κι' ό μικρός Τοτός :

— Κουφός, καίμένη. Πολύ κουτή είσαι! Πολύ κουφός, νά!

Ιθώμη

Δυό φίλοι πηγαίνουν στο κυνήγι για πρώτη φορά. Ένας λαγός πετιέται άπό ένα θάμνο.

— Χτύπα τον, Νίκο!

Κι' ό Νίκος :

— Μη βιάζεσαι, καίμένη! Άς τον νά σταματήσει πρώτα.

Ρόδης Ουράνης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήνα, 42 δδδς Εύριπίδου, τήν 12 Ιανουαρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δεν παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο, για τό όποια πρέπει να πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετε τα και βάζετε τό γραμματόσημο σωστό. — Δεν άπαντώ σε κανένα, όταν με ρωτά για πράγματα που τά έχει ό 'Οδηγός του Συνδρομητού. Τιμάται δρ. 5, ταχυδρομικώς δρ. 6, και πρέπει να τόν προμηθευθή όποιος θέλει να λαβαίνη μέρος στην κίνηση.

ΤΟ Ξεσπάθωμα πηγαίνει καλά. Είμ' εύχαριστήμένη άπ' τά καλά μου παιδιά που έφρόντισαν να μου κάνουν άπό ένα, άπό δυό και περισσότερους συνδρομητές. Έλπίζω να έχουν τήν ίδια τύχη και τάλλα. Γιατί κανένα παιδί μου, κανένα Διαπλάσπουλο, δεν πιστεύω να διαφορή. Όλα ενεργούν, όλα φροντίζουν, όλα προσπαθούν με ζήλο. Μόνο που μερικά πετυχαίνουν, ενώ άλλων οι προσπάθειες μένουν κατά τήν άτελεσφόρητες. Γι' αυτό είπα πώς έλπίζω να και τάλλα τυχερά. Όπως δήποτε, έχω εύχαριστώ με τήν καρδιά μου έκείνους που ξεσπάθωσαν ως τώρα, κι' έπεφυλάσσομαι να εύχαριστήσω με τήν καρδιά μου κι' έκείνους που θα ξεσπάθωσουν κατόπιν. Ό νόματα δεν έχω τόπο να αναφέρω, άλλα θα τό κάμω κι' αυτό σε πρώτη ευκαιρία.

Στό προηγούμενο φυλλάδιο δημοσιεύθηκε ένα διήγημα του μεγάλου αυστριακού συγγραφέα Peter Rosegger — που και άλλα διηγήματά του έχω όπ' έφει μου να δημοσιεύσω — με τόν τίτλο «Πώς έχάρισα στον καλό Θεό τήν κυριακάτικη πόλκα μου». Νά, έν' άριστούργημα. παιδιά μου! Διαβάστε το καλά, σεξ προπάντων που γράφετε για τή Σελιδα. Νά τί διηγήματα βγαίνουν άπό τήν παιδική ζωή, τήν πολύ παιδική μάλιστα, που μερικοί μου τήν περιγράφουν για να γράφουν τάχα ζωή... άνώτερη. Θά μου πουν: «Έμεις δεν είμαστε Rosegger!». Αυτό είναι βέβαιο. Άλλ' άς τόν πάρουν δάσκαλο και — ποιός ξέρει! — μπορεί να γίνουν.

Δάβασα τό μεγάλο διήγημα που μου έστειλες, Τάσσο *Αθανασιάδη*, άλλα τό βρήκα πολύ φιλοσοφικό, ακατάλληλο για παιδιά. Σε μέρη-μέρη έχει εκφράσεις — να τίς πω μοντέρνες; — κι' επαναλήψεις λέξεων και φράσεων, που άν και φαίνεται ότι γίνονται έπιτήδες, χαλούν τό ύφος άντί να τό φτιάχνουν.

Και σύ, *Μπουμπουλίνα*, κι' οι συμμαθήτριάς σου, είστε πολύ άξίεπαινες για όσα εκάματε για τό Χριστούγεννα και τήν Πρωτοχρονιά των Όρφανών. Τά Λατινικά, που χάρις στον καλό σας καθηγητή, τά μαθαίνετε τώρα με τόση εύχαρίστηση, είναι απαραίτητα γι' άνώτερες έπιστημονικές σπουδές. Άλλά κι' έπιστήμων άν δεν πρόκειται κανείς να γίνη, πάντα είναι ωραίο και χρήσιμο να κατέχη τά στοιχεία τουλάχιστο μιάς γλώσσας, άπό τήν όποια πηγάζουν όλες σχεδόν οι ευρωπαϊκές, που έχει μία τόσο σπουδαία λογοτεχνία — Βιργίλιο, Όράτιο, Όβιδιο και καθεξής — που ήταν τόσοσόν καιρό ή παγκόσμια, ή διεθνής γλώσσα των σοφών, και που τόσες λέξεις της, φράσεις της, παροιμίες, στίχοι κτλ. έχουν μένει στο στόμα των πολιτισμένων ανθρώπων ως σήμερα.

Με ιδιαίτερη συγκίνηση ανανέωσε φέτος τή συνδρομή της ή *Μικρομέγαλη*. Γιατί

πάνε δέκα χρόνια άπό τότε που με γνώρισε. Δέκα χρόνια, λέει. δλάκερη ζωή! Κλείνει τά μάτια της, ξεαναγυρίζει στην εποχή εκείνη κι' αισθάνεται τήν ίδια λαχτάρα που αισθανόταν όταν λάβαινε τά πρώτα μου φυλλάδια — τά φυλλάδια που είχαν τό «Παιδί της Μαύρης Μάσκας» και τή «Διονυσία»... Μεγάλωσε άπό τότε, άλλαξε, τώρα είναι φοιτήτρια. άλλα πάλι με τή Διάπλασι στο χέρι. Κι' αυτό τή γεμίζει εύχαρίστηση, γιατί νιώθει πώς δεν έπαψε δλωσδιόλου να είναι παιδί. Η Διάπλασι είναι ό κριός που τήν ένώνει ακόμα με τά καλοθύμητα περασμένα. Κι' ακόμα είναι ή Μητέρα, που μπροστά της, όσο και να μεγαλώση κανείς, αισθάνεται πάντα πώς είναι παιδί. Γι' αυτό δεν μαφίει. Κι' άς άπορουν οι άλλοι. Αυτή θα είναι πάντα... Μικρομέγαλη!

Αν ως σήμερα δεν είδες τίποτα, *Ιπποπότη Δόγγη*, για τό κομμάτι σου, θά πη ότι δεν τό έλαβα. Εγώ που να θυμώμαι και πού να φάγω! Νά, τόν Έθνικό-Θάτρο είναι πιά γεγονός. Ό θιάσος κατηρτίσθη και κάνει τώρα δοκιμές. Έκ παραλήλου προχωρούν οι έπισκευές του κτιρίου, που θα είναι έτοιμο τό Φεβρουάριο. Τότε θάρχισουν οι παραστάσεις με τόν «Άγαμέμνονα» του Αισχύλου. Προχθές, μετά τήν παραίτηση του κ. Λάσκου, έξελέγη πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ό κ. Ξερόπουλος. Μπορείς να μου στείλεις ένα καθαρό αντίγραφο του θεατρικού σου έργου να τό ιδώ.

Πάλι καλά, *Βάτραχε Νο 4*, που ή γιορτή σας πέτυχε και τόσο, ύστερ' άπ' όλες αυτές τίς άναποδιές. Τό ότι ήλθαν μάλιστα 120 Διαπλάσπουλα κι' είχατε μία καλή είσπραξη για τό φιλάνθρωπικό σας σκοπό, τό θεωρώ κάτι τι. Κι' ακόμα έλπίζω, ότι με τόν καιρό ή άλήθεια για τόν καλό σας Σύλλογο θά λάμψη, θά γυρίσουν όσοι άπομακρύνθηκαν άπό ραδιοურγίες όπως λέξ, ή άπό παρεξηγήσεις όπως λέω έγώ, κι' οι γιορτές σας στο μέλλον θα έχουν τήν έπιτυχία της περσινής.

Η *Κυρά της Θάλασσας* μου γράφει: «Αρχισα να βρίσκω συμπαθητική τήν Άθήνα με τή Διαπλάσσοπαρά που βρήκα έδω. Στο Πανεπιστήμιο είμαστε τόσες Διαπλάσπουλες, κι' όλες φίλες αγαπημένες, που βρίσκουμε ή μία στην συντροφιά της άλλης παρηγοριά κι' άνακούφιση, που είναι μία όχι εύκαταρρόνητη εύτυχία. Για κόταξε πόσες είμαστε μόνο στη Φιλολογία: *Νταίζη, Ιζόλδα, Αύγη Ρόδου, Μήδεια, Ηρώ, Δεσπούλα* κι' έγώ» χωριστά *Μικρομέγαλη, Δάκρυ της Χαράς, Τριανταφυλλένιο Δάκρυ* κτλ. Βλέπεις λοιπόν τί διαλεχτή παρέα; Έτσι ή ζωή μου, τόσος θλιμμένη πριν, παίρνει έναν πιό άλλεγρο, εύθυμο τόνο, κι' αρχίζει να κυλά μέσ' στο γέλιο και τή χαρά. Σ' εύχαριστώ, αγαπητή μου, που με βοήθησες να βρώ τόσες φίλες... Παρακάτω, μου γράφει τίς έντυπώσεις της άπό τήν έπισκεψή της στον κ. Ξερόπουλο. Τί ωραίο που είναι κι' αυτό τό μέρος του γράμματός της!

Και τό δικό σου γράμμα, *Μαραμένο Δουλούδι*, μου άρσες πολύ, άν και τόσο δυσκολεύθηκα να τό διαβάσω. Γιατί δεν μεταχειρίζεσαι πιό μαύρο μελάνι;... Ό εξάδελφός σου μου έδωσε 40 δραχμές κι' έξετέλεσα τίς παραγγελίες σου. Έλπίζω τώρα να μην άργήσας να μου ξαναγράψης, άν κι' έγώ άργησα κάπως να σου άπαντήσω.

Τό δικό σου όμως γράμμα, *Αυγούλα*, τό διάβασα χωρίς κανένα κόπο, γιατί και τό μελάνι σου είναι μαύρο, και τά ψηφία σου μεγάλα! σ' εύχαριστώ μάλιστα που αυτό

τό κάνεις έπιτήδες για να με ξεκουράζης. Όχι, δεν θάνανέωσες τώρα τό ψευδώνυμό σου, γιατί σου ένεκρίθη για τό 1932 και ισχύει ως τίς 30 Νοεμβρίου. Χαίρω που πολλά Διαπλάσπουλα σου έστειλαν Μ. Μυστικά. Έλαβα και τό άλλο γράμμα και σ' εύχαριστώ για τίς εύχές και τίς καλές διαθέσεις.

Δεν πειράζει, *Υβρόνη*, άφού άνώτεροι λόγοι σ' έμπόδιζαν να μου γράψης κι' άφού άναπλήρωσες τώρα. Σ' εύχαριστώ για όλα κι' έλπίζω, ότι τώρα που δεν υπάρχουν πιά αυτοί οι λόγοι, θά μου γράψης συχνά. Σοδ ένέκρινα ψευδώνυμο κι' έξετέλεσα τίς άλλες σου παραγγελίες. Περιμένω τώρα και τάλλα που ήθελες να μου γράψης, άλλα φοβήθηκες... μη γίνης έννοητική!

Κουμαριά και Άμμουδιά του Βοσπόρου, δίδυμες αδελφούλες, κορούλες παλιάς μου φίλης, που με διαβάστε άπό πέρον! χαίρω πολύ που άποφασίζατε φέτος να μπήτε και στην κίνηση. Ήταν καιρός άφού τώρα είστε 14 χρονών. Να λοιπόν τά ψευδώνυμά σας — αυτά σάς διάλεξα άπό τά προταθέντα — και σάς περιμένω!

Χαίρω πολύ, *Μαρία Μ. Γληνού*, που άποφασίσατε να μου στείλεις τό πρώτο σου γράμμα. Εύχαριστώ για τά καλά λόγια κι' έλπίζω να πάρης και ψευδώνυμο για να μου γράψης συχνά. Είσαι έντεκα χρόνων τώρα πιά, λοιπόν είναι καιρός.

Μά κι' έγώ δεν θυμώμαι πόσον καιρό έχεις να μου γράψης. *Νεράϊδα του Γιαλού!* Άς είναι, τώρα που ήσυχασες κάπως και ξαναρχίσεις, έλπίζω να εξακολουθήσης. Είχες μία καλή εξέλιξη, που τήν παρακολουθούσα με χαρά! δεν ήθελα λοιπόν να διακοπή... Τό διήγημά σου δεν τό διάβασα ακόμα, περιμένω λίγο...

Σ' εύχαριστώ, *Χρυσόνειρο*, για τίς εύχές και διαθέσεις τίς εύχαριστίες μου και στο *Τραγούδι της Φλογέρας*. Τό γατάκι που είχες άγκαλάσει, ένόμιμα πώς δεν τό ήθελες πιά, και τό έθωσα άλλου. Είχες δικιο όμως, που νάρχουν να τό πάρης μ' αυτούς τους καιρούς και τίς άδιέθετες. Θά πω στους *Βατράχους* ότι λυτήθηκε που δεν μπόρεσες να λάβης μέρος στη γιορτή τους και ότι τους συγχάρεις για τώρα κι' εύγενικό τους έργο.

Η *Μπουμπουλίνα* πήγε στη γιορτή των «Βατράχων» κι' έμεινε κατευχαριστήμένη. Μου γράφει ότι οι *Βάτραχοι Νο 3* και 4, τό *Ουράνιο Τόξο* κι' ή *Μυρτίτα* έπαιξαν ένα ωραίο νούμερο, ό *Δονόξο Κορτέζ* τραγούδησε ύπεροχα και δυό Βατράχινες χόρεψαν έναν πλαστικό χορό πολύ χαριτωμένα. Μοιράστηκαν ακόμα κι' άπειρα «κοτιγιόν» κι' είχε στολιστεί ώς διασκεδάση, ή *Μπουμπουλίνα* είχε τήν εύχαρίστηση να γνωρίση εκεί κι' ένα σωπό Διαπλάσπουλα, *Κυρά της Θάλασσας, Ηλιογέννητη, Φεγγαράκινα, Βασίλισσα του Δάσους, Χρυσόσηγη, Πορφυρογέννητη* κτλ. Και προσθέτει: «Η γιορτή έγινε με πολύ μεγάλη τάξη κι' έτσι μπορώ να δώσω ένα μεγάλο εύγε στον καλό Σύλλογο».

Αικατερίνη Ε. Λαγού, Ντίνε Αυγερίτη, Νάρκισσε, Ουράνιο Τόξο, Ιπποπότη Δόγγη, Χαράνη, Κυρά-Φροσύνη, Ψυχή, Ιώ, Μικρό Βιολάκι, Άστέρη της Αύγης, Αγγή, Νυφούλα τ' Ουρανού, Μελαχροινή Συριανοπούλα, Δελουδά, Πειραιωτάκι, Άρμονία κι' άλλοι ακόμα που μου γράφατε αυτή τήν έθρομδα, — φύλαξα τά γράμματά σας και θά σάς άπαντήσω. όσο μπόρσω, στο έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν έγκρίνεται, ούτε ένανέωσται, άν δεν συνοδεύεται άπό τό δικαιώμα, δρ. 10. — Τα έγκρινόμενα ή άνανέωμένα ισχύουν ως τήν 30 Νοεμβρίου 1932. Όσα συνοδεύονται άπό Α. άνήκουσ' σε άγρία και όσα άπό Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Άστέρη της Αύγης, κ. (Μ). Βουσηίς, κ. (Ε). Χρήστος Γορτύνης, ά. (ΧΜ). Δέσποινα, ά. (ΙΚ). Λίλιαν Χάρβεϋ, κ. (ΜΟ). Όρέστης, ά. (ΧΑΜ). Ηλέκτρα, κ. (ΧΨΩ). Τρελλός Τραγουδιστής, ά. (...) Μελαχροινή Συριανοπούλα, κ. (...). Μικρή Πυργιωτοπούλα, κ. (Γειά σου Αγγή). Ζάν Μυρά, ά. (ΒΜ, πρώην Κέν Μείνάρ). Θεότρελλη Ξανθούλα, κ. (;;;). Σκλάβια Έλγνοπούλα, κ. (Α'). Δοξαμένη Έλλάς, κ. (Β'). Κυρία του Ιονίου, κ. (ΣΛ). Κόρη των Άνθέων, κ. (ΑΚ). Λύρα του Όρφώος, κ. (ΑΚ). Άνίκητος Πολεμιστής, ά. (ΑΒ) Γιόλα, κ. (...). Έλντα, κ. (...). Σιβύλλα, κ. (ΟΓ). Τάσος Λούξης, ά. (ΠΣ).

Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Άνθισμένη Τριανταφυλλιά, ά. Μεγάλη Ίδέα, ά. Βασίλισσα των Ρόδων, κ. Δανάη, κ. Πολυβώτης, ά. Σαπουνόφουσα, κ. Ίνδιάνα κ. Μίκι Μάους, κ. Χλωμή Νεράϊδα, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Στη Σιγαλιά» της *Αγγής*. Τό πρώτο τετράστιχο καλό. Στο δεύτερο όμως τό μέτρο και ό τονισμός σαλατοποιούνται. Ό δεύτερος στίχος π. χ. ... μ' δλόδροσα με γεμίζει μπουκέτα άπό έλπίδες για να είναι όρθά τονισμένος, θά έπρεπε να είναι έτσι:

... μ' δλόδροσα με γεμίζει μπουκέτα κτλ.

Τό ίδιο συμβαίνει και στους άλλους στίχους. — Κι' ένα άλλο άκόρη: Τό φεγγάρι, όταν μάλιστα είναι «ώχρο» δεν έχει ποτέ «πορφυρές» άχτίδες. — «Ό Μέγας Άλέξανδρος και ό περσικός» του *Βασιλέως της Ερήμης*. Γνωστό άνέκδοτο, κακογραμμένο. — «Άπό τά Φαειρά» του *Μύρου της Ανδρού*. Όχι έξαιρετικά νόστιμο. — «Φιλοπατρία» της *Γλυκειάς Έλληνοπούλας*. Άξίεπαινη προσπάθεια μετάφραση: άπό τό γαλλικό, άλλα μόνο προσπάθεια. Άποφεύγεται να μεταφράζεται κομμάτι άπό τά γαλλικά άναγνωστικά σας. Είναι πασίγνωστα. — «Ό πόνος της μάννας» της *Ν. Α. Ν.* Πολύ θλιβερό. Τό Β' μπόρδωσ, άν μεγαλώσει και διασκευασθεί κάπως, να γίνη άποτέλεσμα κομμάτι δημοσυνέμου. — «Σκέψεις» του *Ντίνου Αυγερίτη*. Προορίζονται για ήλικία μεγαλύτερη άπό τών παιδιών, που διαβάζουν τή Σελιδα μας. Καί δεν είναι τόσο ωραίες ώστε να γίνονται άντιληπτές άπό κάθε ήλικία. — «Η νοικοκυρά» του *Κουκουτάκι*. Άφελές και χαριτωμένο άλλα άτεχνο άκόμη. Η άράχνη δεν λέγεται «α-ραχινά» ούτε και άμα πρέπει να κνή η-μοιοκαταληξία με τή «γωνιά». — «Τά κάλαντα» της ίδιας. Για τόν ίδιο λόγο όπως και τό πρώτο. — «Η κηδεία μου» της *Δι-κηγορίνας*. Διά β' φοράν. Γιατί ή Δ. να κνή τόν κόπο να ξεαναδουλέψη ένα κομμάτι που άπερρίφη έχι για τήν έκτέλεσή του, άλλα για τό θέμα του: — «Δυό μάτια» της *Π. Α.* Γεμάτο έπιφωνήματα και παρόμοια παραγερίσματα για να συμπληρωθή ό στίχος. Τό δεύτερο τετράστιχο άποκλείει όλα τά χρώματα τών ματιών και κάνει τόν άναγνώστη να ποθέση ότι τά μάτια αυτά δεν είχαν κανένα χρώμα. — «Στίχοι στά λουλούδια» του *Κρητικού Άκρογιάλι*. Στίχοι άτεχνοι, όμοιοκαταληξία καμμία. — Θά εξακολουθήσω.

Η Διάπλασι άσπάζεται τους φίλους της: *Μουσουργόν* (λαβαίνω τόσο πολλά κομμάτια, που δεν μπορώ να θυμώμαι: άν δεν είδες ως σήμερα έγκριση ή άπορίψη, θά πη ότι δεν τό έλαβα και μπο- ρείς να στείλεις άλλο). *Χοϊτόν Παπα-χριστόπουλον* (τό γράμμα σου μ' εύχαρίστησε πολύ διαβιάζω τα συγχαρητήριά σου στο *Νάρκισσο* — όχι, εκεί δεν έχω άλλον άπό σενα και πρέπει... να ξεσπαθώσες) μη μου στέλνεις όμως Άγγελίες χωρίς τό άντίτιμο, γιατί ή προπληρωμή είναι όρος άπαράβατος). *Άνθισμένη Άμυρδαλιάν* (σοδ τό ένέκρινα και χαίρω πολύ βεβαίω- τατα, τώρα πού έχεις ψευδώνυμο, θά σοδ άπαντώ κάθε φορά που θά μου γράψης: *Νίκη* (έστέλα) άφού σοδ άρσσουν τά «περιπετειώδη» μυθιστορήματα, τότε τά έφε- τεινά μου θά σοδ άρσσουν περισσότερα κι' άπό τή «Μικρή Άγνωστη») *Άλκη Καλ- λωνά* (έλαβα, εύχαριστώ, έστέλα) *Χρυ- σάνθεμο* (ίσως θά χάθηκε στο ταχυδρο- μετό σοδ έστέλα λυσόχαρτο) *Ευρύαλη* (μετά χαράς! γράψε μου) *Ίδανισμόν* (εύχαριστώ πολύ για τό ξεσπάθωμά) *Σε- ληνόφως* (θά είδες τήν έγκριση) περιμένω να μου γράψης και περισσότερα) *Άνοι- ξιάτικη Βροχούλα* (έστέλα) *Δόνα Κλάραν* (δεκτές) *Άνθισμένη Τριανταφυλλιά* (εύχαριστώ για όλα περιμένω) *Άνθούσαν Χρηστοβασίλη* (δ κ. Ε. έλα- βε, σ' εύχαριστώ πολύ και άντεύχεσαι) *Λυσόχαρτο* (δεκτά) *Άππιανόν* (εύχαρι- στώ μπορείς να μου στείλεις) *Νεράϊδα* του *Παγασπικού* (έστέλα 8 δεσμίδες χα- ρτί λύσεων) *Αρίωνα* (θά σοδ πω άμα τό δια- βάσω) *Γιόλαν* (έστέλα στην *Έλντα* 10 τετράδια) *Άριστοτέλη Χατζούδη* (έ- στέλα) *Μαρούλαν Σ. Ρούβαλη, Μαρού- λαν Νικολαΐδου, Γλάρον του Αιγαίου, Καίτην Π. Κουσιδή* κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά τήν 10 Ιανουαρίου, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 25του Διαγωνισμού Λύσεων. Αί λύσεις του φυλλαδίου τούτου είναι δε-ταί μέ- χρι τής 16 Μαρτίου.

78. Δεξιόγραφος

Άντωνυμία, σύνθεσος κι' ούσιαστικό. Άν τύχη να ένδοθουν και τά τρία, Θά σχηματίσουνε νησι εύρωπαϊκό. Που έλληνική ήταν άλλοτε άποικία. Φρανσινά

79. Συλλαβόγραφος

Μιά ζωή μικρή ή μεγάλη. Θά μάς παρουσιάσθ, Σύμφωνο μ' άντωνυμία. Μοναχά άν ένωθ,.

Θέμης

80. Μεταγραμματισμός

Άν τό Άλφα κίνης Ίωτα. Και τόν τόνο του άνεβάσες, Χωρίς κόπο και ιδρώτα. Θά ίδης και θά θαυμάσες, Άπό ίσοτορικό νησιότα. Ρέγγα, κέφαλο ή λαυράκι.

Βάσιγκτων

81. Οικοδομή

Κάτω κάτω ή βάσις της οίκοδομής (πώς λέ- γεται;) Άπό αυτήν ά- ναχωρούν τέσσαρες στύλοι σημαίνοντες κα τά σειράν: κάτι άπα- ραίτητον εις πάσαν οί- κοδομήν, τροφήν πε- σούσαν εξ εύρανου,

χρυσούν νόμισμα και μουσικόν ὄργανον. Ἐπὶ τῶν στύλων τοποθετεῖται ὁ πρῶτος ὄροφος, ὁ ὁποῖος εἶναι ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸ κοινόν του ὄνομα. Κι' ἐξ αὐτοῦ πάλιν ἀναχωροῦν τρεῖς στύλοι: σιδηρουργικὸν ἐργαλεῖον ἢ πόλις, ἔντομον, χρήσιμον πρὸς ραφὴν ἢ ὑφανσιν. Ὁ δευτέρος ὄροφος εἶναι πόλις μικρασιατικὴ. Ἡ δὲ στέγη στοιχεῖον τῆς φύσεως καὶ θεά.

Συγγραφέας

82. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ἀρχαῖος τραγωδοποιός.
2 5 7 4 = Ἀκρωτήριον.
3 5 7 8 = Πᾶς ἄνθρωπος.
4 5 4 7 8 = Ἀρχαῖος βασιλεὺς.
5 8 6 3 8 = Δύναμις.
6 2 3 8 7 8 = Μέταλλον.
7 8 5 2 5 8 = Ἀρχ. θεός.
8 7 1 7 8 = Ἐπίθετον.

Χρυσόθερας

83-87. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Τρόμος, Μᾶνη, μωρά, τρέπω, λόγος. Νυφούλα τ' οὐρανεῦ

88. Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὅλοι ἀπὸ πέντε, ἀποτελοῦν Μοῦσαν:

1, Ὁμηρικὴ ὠραιότης βασιλίσσα 2, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου 3, Ἄλλη ὁμηρικὴ βασιλίσσα δυστυχῆς 4, Θεά 5, Δημητριάκος.

Βάτραχος Νο 6

89. Φωνηεντόλιπον

* - κς - μ - κς - πρσς - στ
(Ἀγία Γραφή).

Κυρά-Φροσύνη

90. Γρῆφος

κ	ο		α		
κ	ο		α	α	
	ι	ι	ρ	ν	γ'
	ι	ι	α	α	
κ	ο	κ	α		
κ	ο				

* Ὄνειρον Δέξης

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

91. Double tête

A chacun des mots ci-dessous ajouter comme tête une lettre pour en fermer sept autres, dont les initiales composent un philosophe français classique:

rôle, ode, âme, goût, étable, pâle, axe.

* Ἐρεϊκή

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 44

591. Σεβάστεια (σέβας, τί, α.) — 592. Ἀντιόπη - ἀντίλοπη. — 593. Κολοσσός - κολοσσός. — 594. Ἡ λαμπάδα. — 595. ΚΡΑΝΑΟΣ (ρητός, Ἀτταλος, κλέος, Ἀέρος, ἔρκος, Ἰοκάστη, Τάκτος, ὄρος, στατήρ.) — 597-601. Διὰ τοῦ ΠΡ: Κύπρος, πρῶτος, ἄσπρος, πρᾶξις, πρίων. — 602. ΥΑΙΝΑ-ΜΗΚΩΝ (*Υμητός, Ἀηδών, Ἰκτίνος, Νῆα, Ἀντιόπη.) — 603. Νόμος πέδιλον. — 604. Πίστις καὶ Πατρίς. (π εἰς τι, Σκέπα τρίς.)

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 - 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 - 1931), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἑκαστος ἀρχ. 80 καὶ ραμμένους δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931 τιμῶνται ἑκαστος ἀρχ. 110 καὶ ραμμένους δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἀρχ. 80 καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 23 εἴτε ἀρχ. 80 εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΝΕΟΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλὰ στοιχεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχι-στον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξις, μετὰ παχέ-α δὲ στοιχεῖα δρχ. 1 καὶ μετὰ κεφα-λαῖα δρχ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στί-χος δρχ. 5. Οἱ μὴ συνδεδεμένοι πληρῶνται τὰ διπλά. Ἡ προ-πληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[AB'—61]

Βασούλα, Χρυσάνθεμο: στή γιορτού-λα σας ἐλόθερμες εὐχούλες. Ἀγνή

[AB'—62]

Ἀγαπημένα μου Διαπλάσσοι, σὰς εὐ-χόμαι καλὰς γιορτὰς καὶ τρισευτυχι-σμένο τὸν καινούργιον χρόνον. Ἰδιαιτέρως στὶς Γαρδένας, Δόνα Κλάρα, Χαῖδω, Ἀλανάρα, Περιπλοκάδα, καὶ στοὺς Ἀτ-ταβύριον, Νάρκισσον καὶ Βατράχους.

ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ

[AB'—63]

Πρωτομπαίνοντας στὸ Μυρόλουστο Σα-λονάκι τῆς Διάπλασης, χαίρετ' ὅλους -ες καὶ τοὺς εὐχόμαι καλὰς γιορτὰς.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΟΥΤΥΝΙΟΣ

[AB'—64]

Ἀνταλλάσσω κάρτες: Κωστήν Κατα-ρόν, Κυπαρισσίαν. — Ψηφίστη Πλανό-διο Τροβαδούρο. Περιπλοκάς

[AB'—65]

Μπαίνοντας στὸ εὐγενικὸν διαπλάσιακὸ σαλονάκι, χαίρετ' ὅλους μ' ἀγάπη τὸν Διαπλάσιοκοσμον. Χρυσάνθεμο

[AB'—66]

Ἐίχατε ὅτι εἶπα πρὸ πάντος Ἑλληνό-πουλα, Ψηφίστατε τὴν «ΜΕΓΑΛΗΝ ΙΔΕΑΝ», τὸ ψευδώνυμον ποῦ συγκεντρώ-ναι ὅλα τὰ ὄνειρα, τοὺς θύλους, τὰ σύμ-βολα καὶ τὰ ἰδανικά τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς

[AB'—67]

Ἄθελα εἶχα ἀποσυρθεῖ προσωρινὰ ἀπὸ τὴν κίνησιν τῆς Διάπλασης. Τώρα ξα-ναχυρίζω μετὰ γλυκερὰ ἐλπίδα: νὰ μετὰ ξαναθυμῶν ὅλους μου οἱ φίλες καὶ νὰ μοῦ γράψουνε δυὸ λογάκια φιλίας. Ἀνταλ-λάσσω τετραδιάκια μετὰ ὅλους-ες καὶ κάρ-τες. Ἀλληλογραφῶ μετὰ μεγάλα κορίτσια. Διὰς μου: Χριστὴν Μεγαλακίαν, Ζάκυν-θος. Βασίλισσα τῶν Ρόδων

[AB'—68]

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ

Στὸ φετεινὸ δημοφίλημα ὑποστηρίζου-με τὸ ἀναδειχθέν πέρυσι εἰς ἡμέτερον Διαγωνισμὸν ὡς ὠραιότερον πάντων, ὕψ' 8-λας τὰς ἐπὶ φέτος, ψευδώνυμον «ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ», μετὰ 300 Ψήφους.

[AB'—69]

Μπαίνοντας στὸ Διαπλάσιοκοσμον ἀν-ταλλάσσω τετραδιάκια καὶ κάρτες. Διὰς: Κατὶνα Τσουλοῦρη, Ζάκυνθος, γιὰ Τρελλὸ Τραγουδιστὴ

[AB'—70]

Ἀποκαλύψεις: Γενομένης τρικυμίας ἐ-πνίγησαν: Ἀτρήνητη Κυπριοπούλα = Γερολέμου, Ἐδουάρδος Μπιάνκο = Κιτσανός, Δωδεκανησιακὸς Πόθος = Μαυράκης. Τοὺς οἰκίους συλλυπούμεθα.

Πληγωμένος Ἀετὸς

[AB'—71]

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Διὰς: Θεο-δώραν Ἡλιοπούλου, Ἀγίας Σοφίας 155, Ἀθήνας, διὰ Δόρδον Βύρωνα

[AB'—72]

Στὸν καινούργιον χρόνον, εὐχόμεθα γιὰ τὴν ἐλευθερίαν μας, ὡς Διαπλάσσοι ἀπὸ Δωδεκανήσου καὶ Κύπρου.

Πολυβώτης (Δωδεκανησιόπουλο)

[AB'—73]

Ἀτταβύριε, θερμὰς εὐχὰς γιὰ τὴν πρω-τοχρονιά περιμένω γράμμα σου.

Πολυβώτης

[AB'—74]

Σπίθα, Σιφονέτ, Πρωταθλήτρια, ποῖα ἢ Διὰς σας γιὰ νὰ σὰς γράψω; Πολυβώτης

[AB'—75]

Σὰς χαίρετ' ὁ Ἑλληνας:

ΖΑΝ ΜΥΡΑ

[AB'—76]

Εὐχομαι εὐτυχισμένον τὸν καινούργιον χρόνον 1932 εἰς τὰ ἀγαπητὰ μου Συμ-διαπλάσσοι: Τάκην Ματθίαν, Ἐπτε-σμένον Λόρδον, Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ, Μυροδόλον Ἀνδρῶν, Βενετοῖνικη Νύχτα (γιατὶ δὲν ἀπαντᾷς;), Δόνα Κλάρα, Γκρα-τσιέλλα, Βαρκοῦλα τοῦ Εὐρίπου, Φαέθου-σα, Ὑψιπύλη καὶ Λορέττα. Ἀππιανός

[AB'—77]

Ἡ «ΤΟΜΠΟΛΑ» ξαναμπαίνοντας στὴν κίνη-ση χαίρετ' ὅλους τὸν Διαπλάσιοκοσμον. Εὐ-χαριστεῖ τὴν «ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ» γιὰ τὰ βραβεῖα.

[AB'—78]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, τοπεῖα, κάρ-τες ἡθοποιῶν μετὰ ὅλους-ες. Διὰς: Εὐ-τέρπη Θεοφανίδου. Συνοικισμὸς Ὑμητοῦ Τετραγ. 206ν, ἀρ. 6. Ἀρμονία

[AB'—79]

Ἀνταλλάσσομαι, ψήφισα τὸ ποιητικὸν-τατο ψευδώνυμον Πλανόδιος Τροβα-δούρος. Μνηθῆτε με. Κεφαλωνίτης

[AB'—80]

Μπαίνοντας καὶ πάλι στὸ Διαπλάσιοκο-σμον ἀνταλλάσσωμε τετραδιάκια, ἡ-θοποιούς, στὴν Διὰς: Νίκαν Παναγιούλα, Λάρισα, διὰ: Γιόλα, Ἐλντα

[AB'—81]

Ἀλληλογραφῶ μετὰ ὅλους-ες. Μ. Χαρί-τον, Χαρ. Τρικούπη 9, Ἀθήνας, γιὰ Γαρδένα

[AB'—82]

Ἀλλὰξ τετραδιάκια, κάρτες. Διὰς: Α. Μ. Χαρίτον, Χαρ. Τρικούπη 9, Ἀ-ρίων, δέχεται; Μπελίνα

[AB'—83]

ΓΑΡΔΕΝΙΑ, εὐχαριστῶ θερμῶς γιὰ τὴν εὐ-χὴν. Ἀνθισμένη Τριανταφυλλία